

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Kuinka vahvistaa kasvun pohjaa? Tuottavuuden kehitys avainasemassa

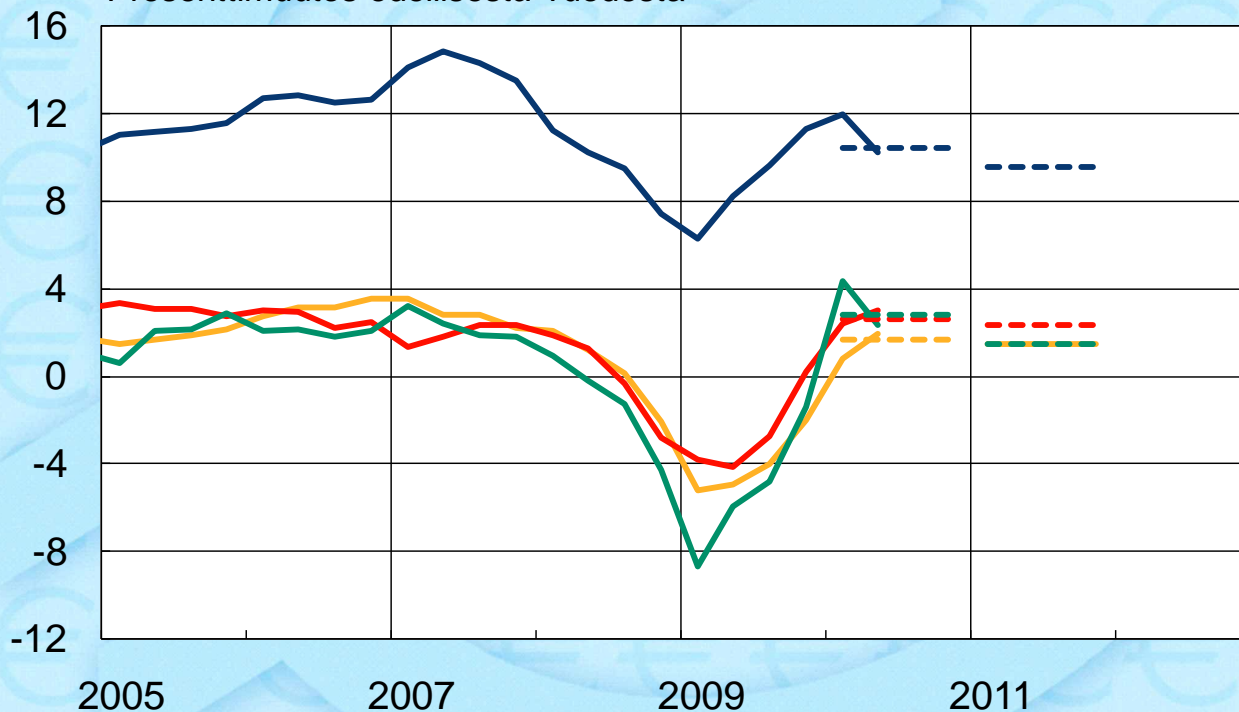
Pääjohtaja
Erkki Liikanen
12.10.2010

Maailmantalouden kasvu jatkuu mutta edessä väliaikainen hidastuminen

BKT:n kasvu keskeisillä talousalueilla

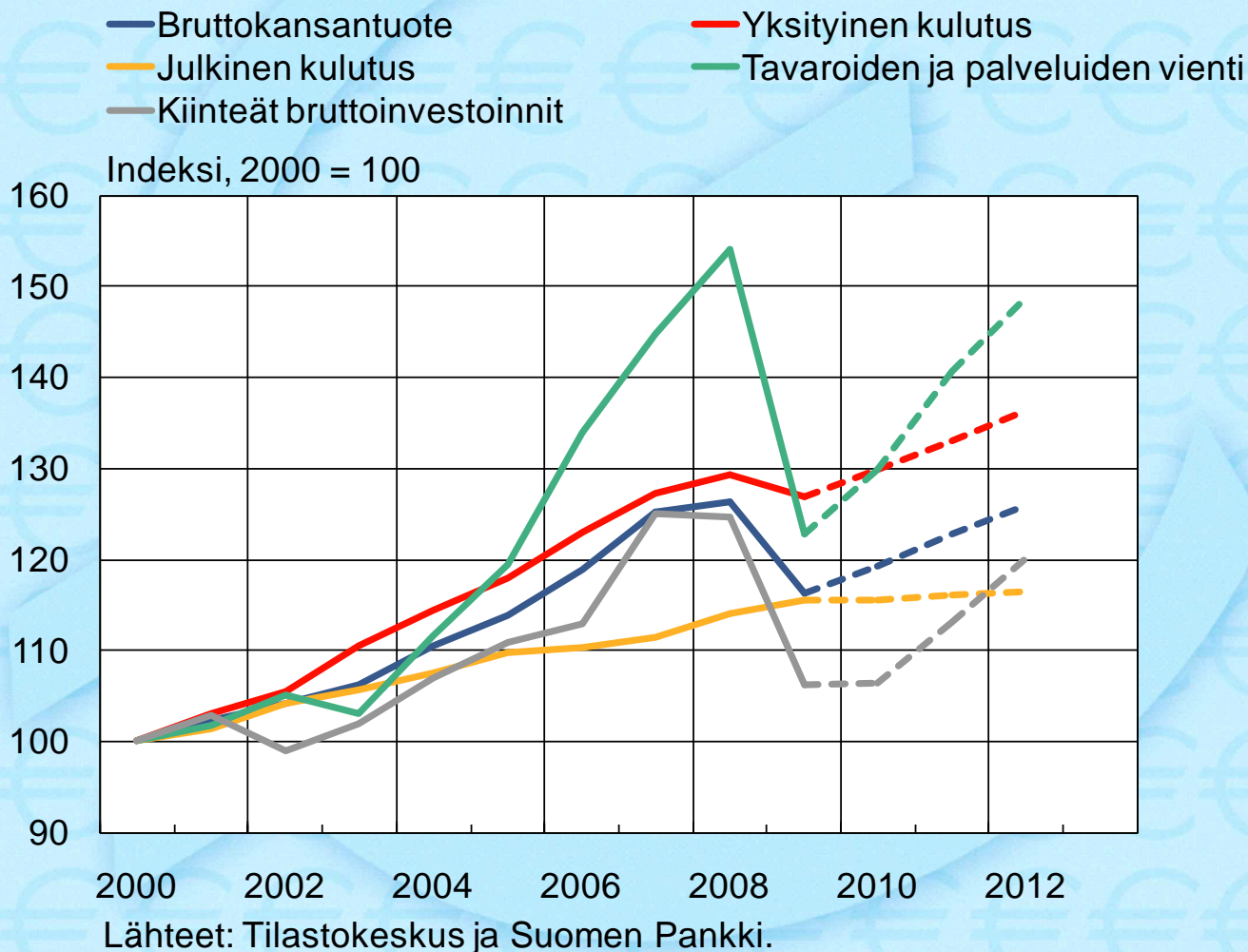
— Euroalue   — Yhdysvallat   — Japani   — Kiina

Prosenttimuutos edellisestä vuodesta

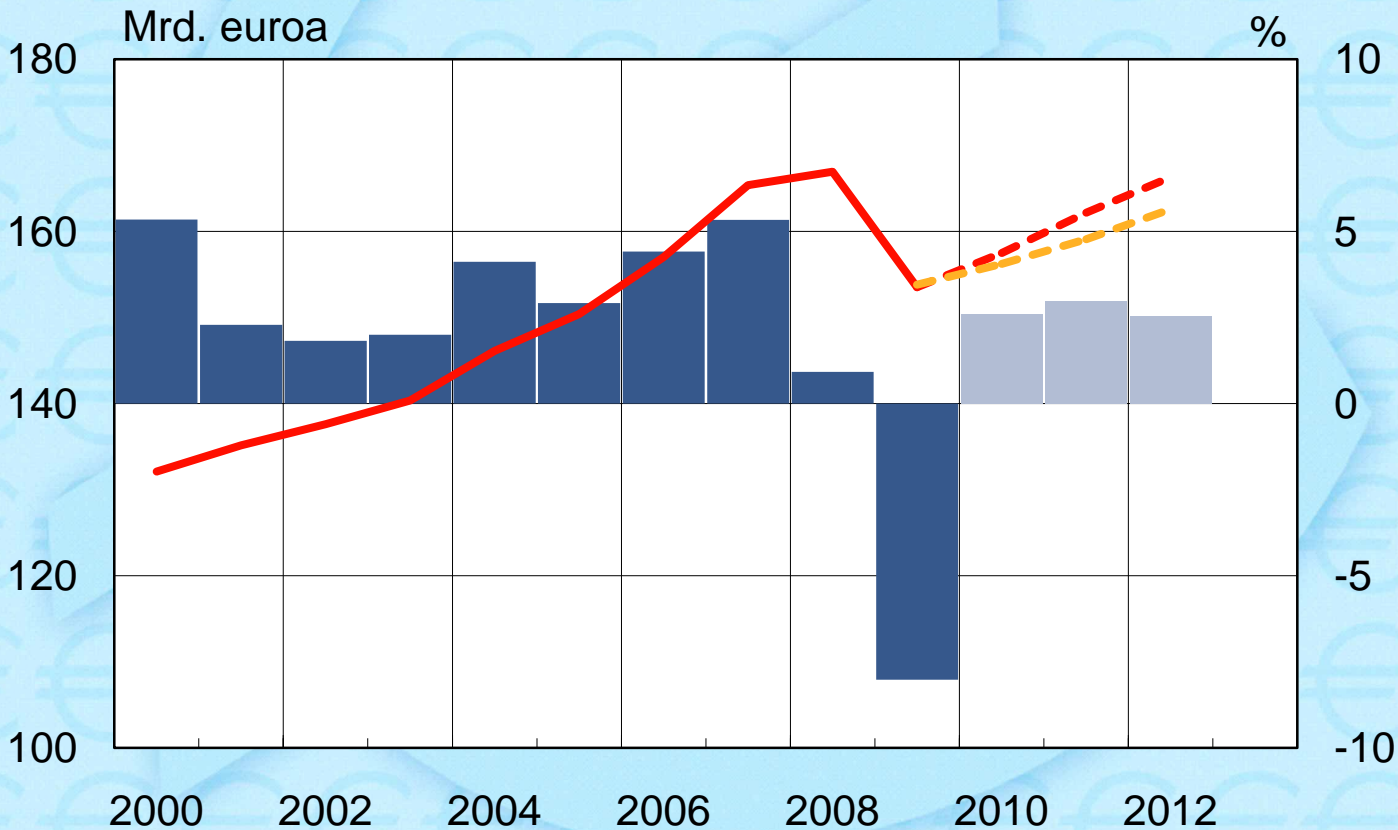
Lähteet: Kansalliset tilastolähteet ja IMF.

Käänne kasvuun tapahtunut Suomessa; kasvu laaja-alaista, mutta ei vahvaa

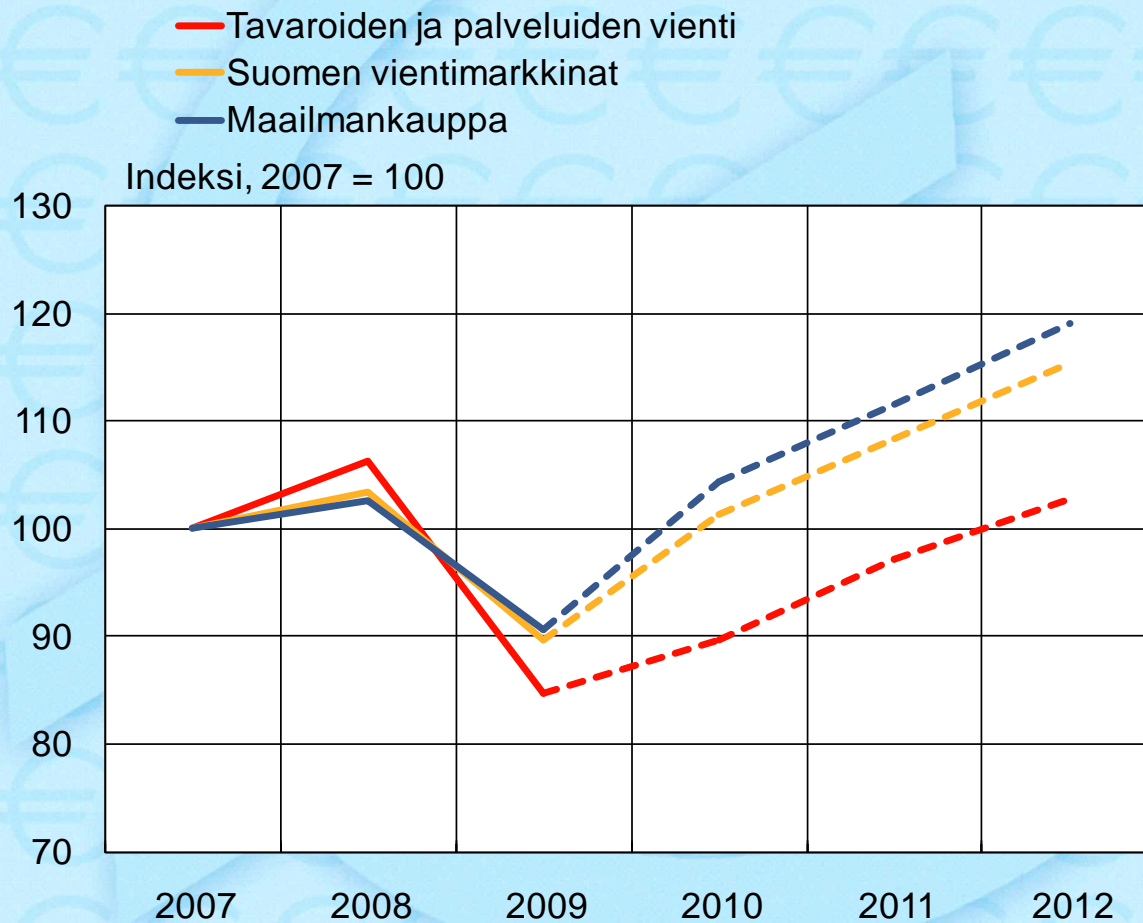
Elpyminen voimistunut Suomessa

- BKT:n prosenttimuutos edellisestä vuodesta (oikea asteikko)
- BKT viitevuoden 2000 hinnoin (vasen asteikko)
- Maaliskuun 2010 ennuste

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Suomen vienti elpyy vientimarkkinoita hitaammin

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Työttömyys vähenee hitaasti

- Työlliset (vasen asteikko)
- Työttömyysaste (oikea asteikko)

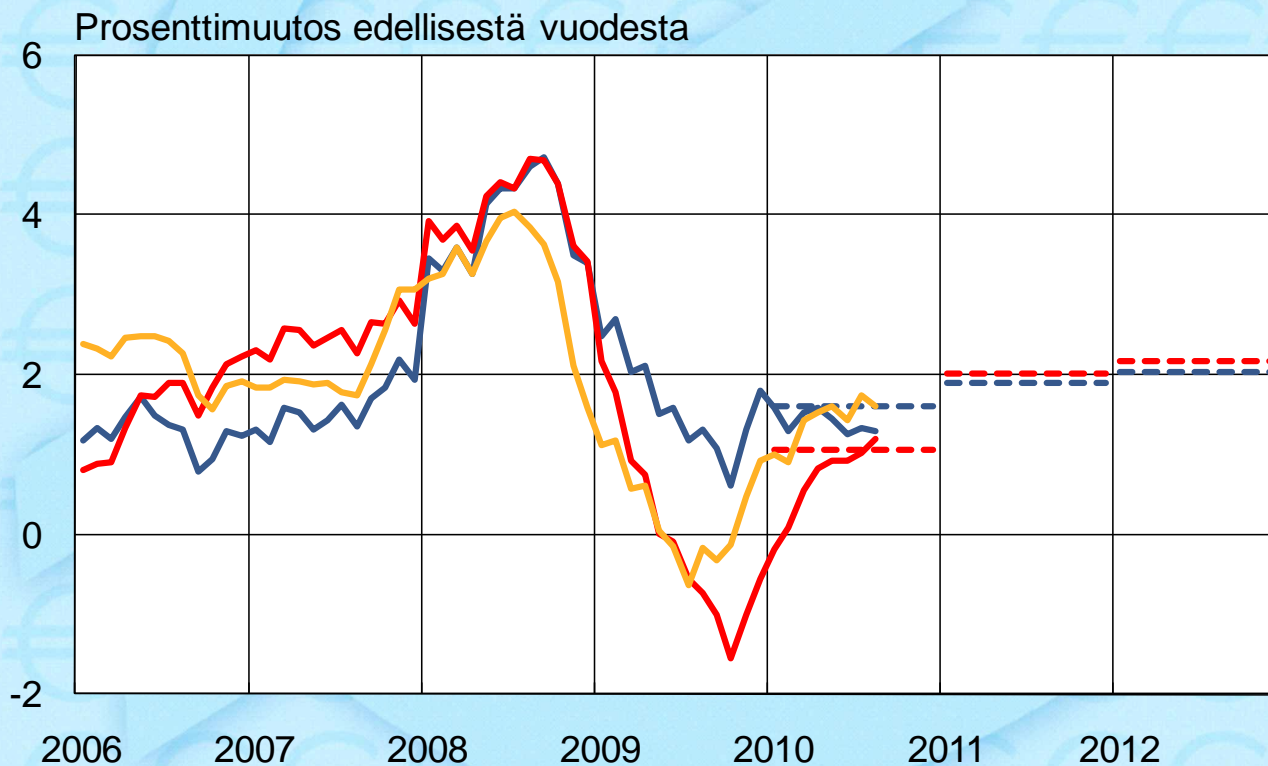

Luvut on puhdistettu kausivaihtelusta Suomen Pankissa.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Kuluttajahinnat nousseet Suomessa euroaluetta ripeämmin

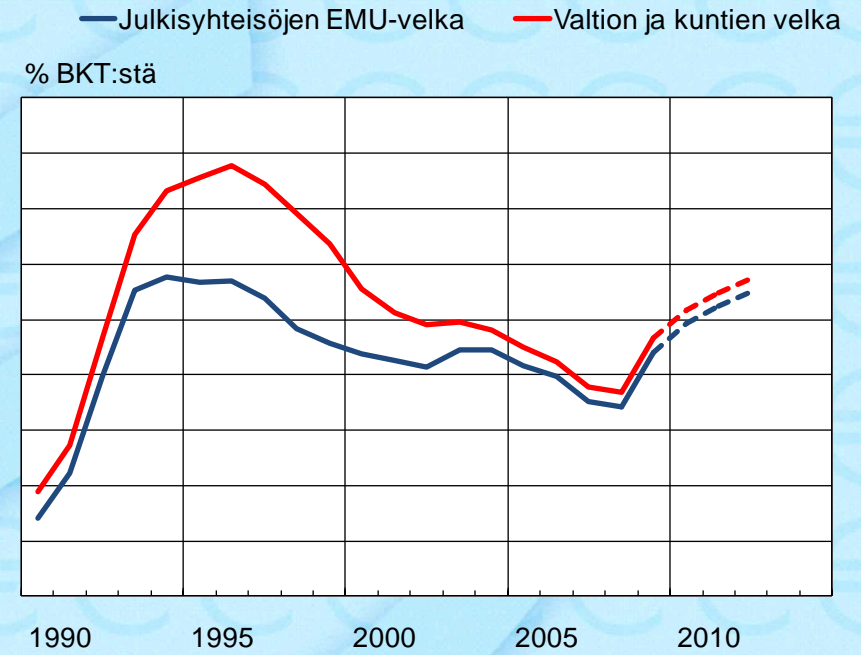
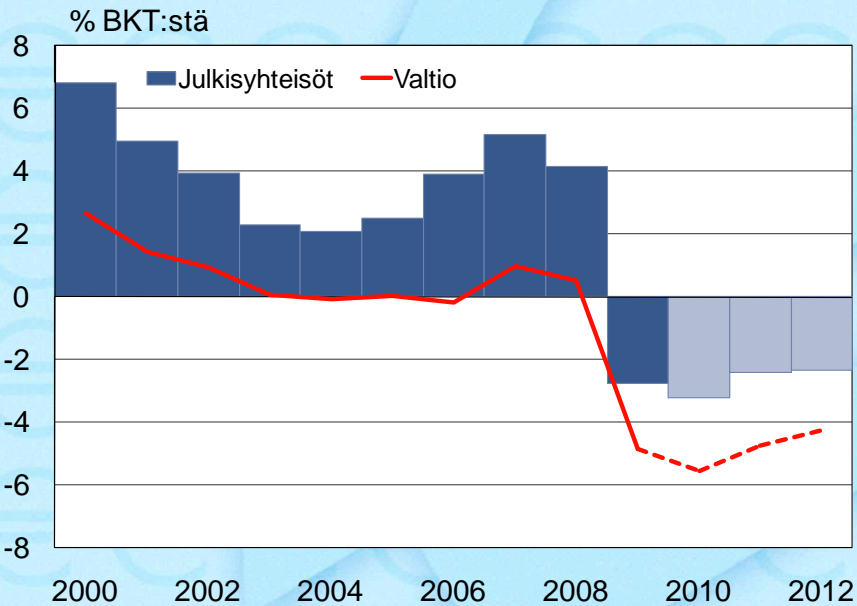
- Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, Suomi
- Kansallinen kuluttajahintaindeksi, Suomi
- Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, euroalue

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Julkisen talouden rahoitusasema ja velka

Julkisen sektorin rahoitusjäämä

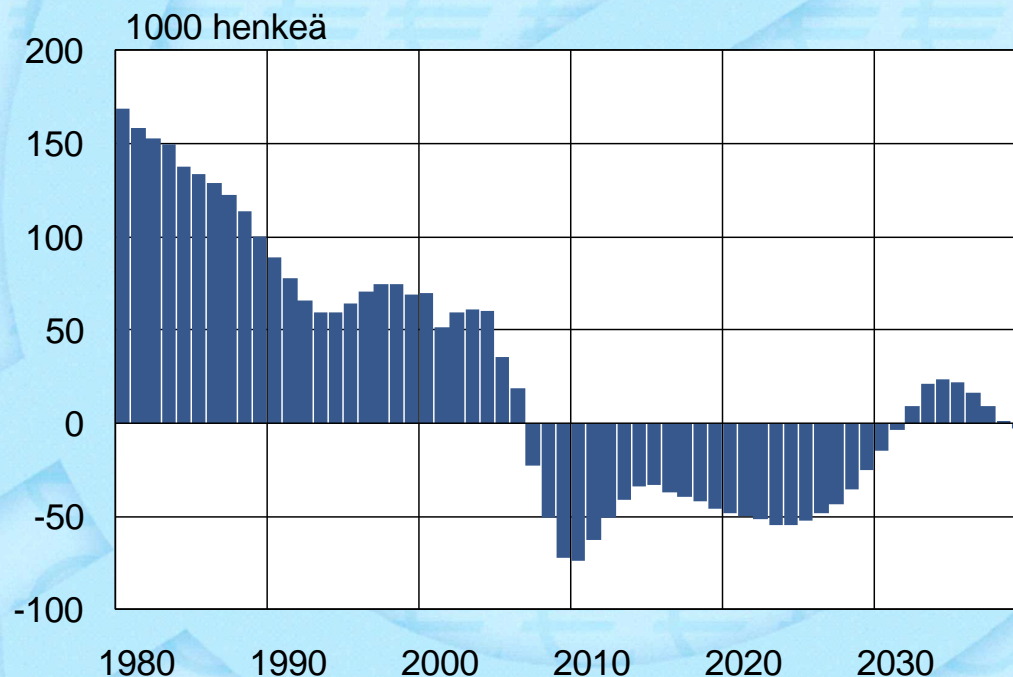

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

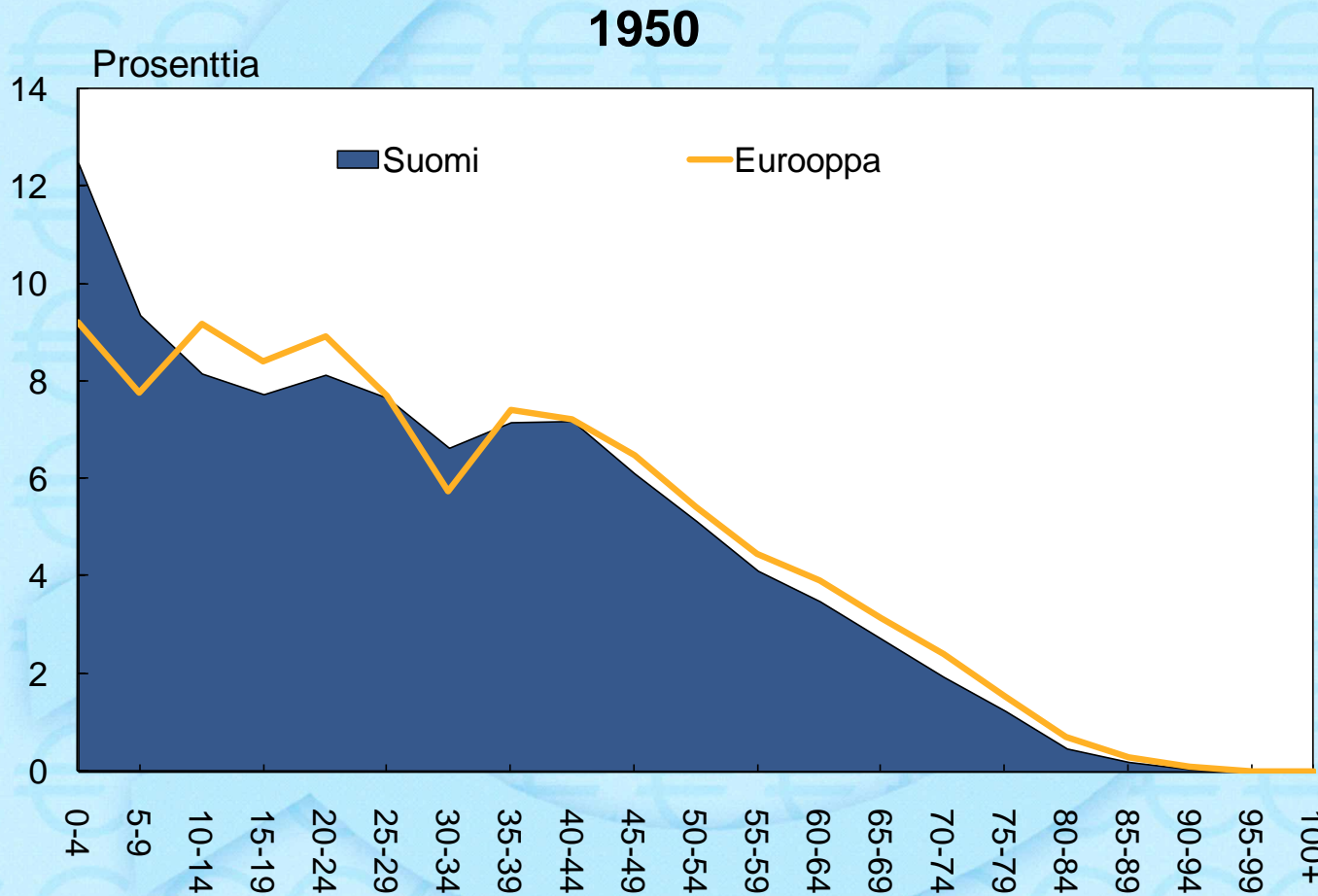
Työvoimapotentiaali supistuu pitkään

Ikäluokkien kokoero:
20–24 -vuotiaat miinus 60–64 -vuotiaat

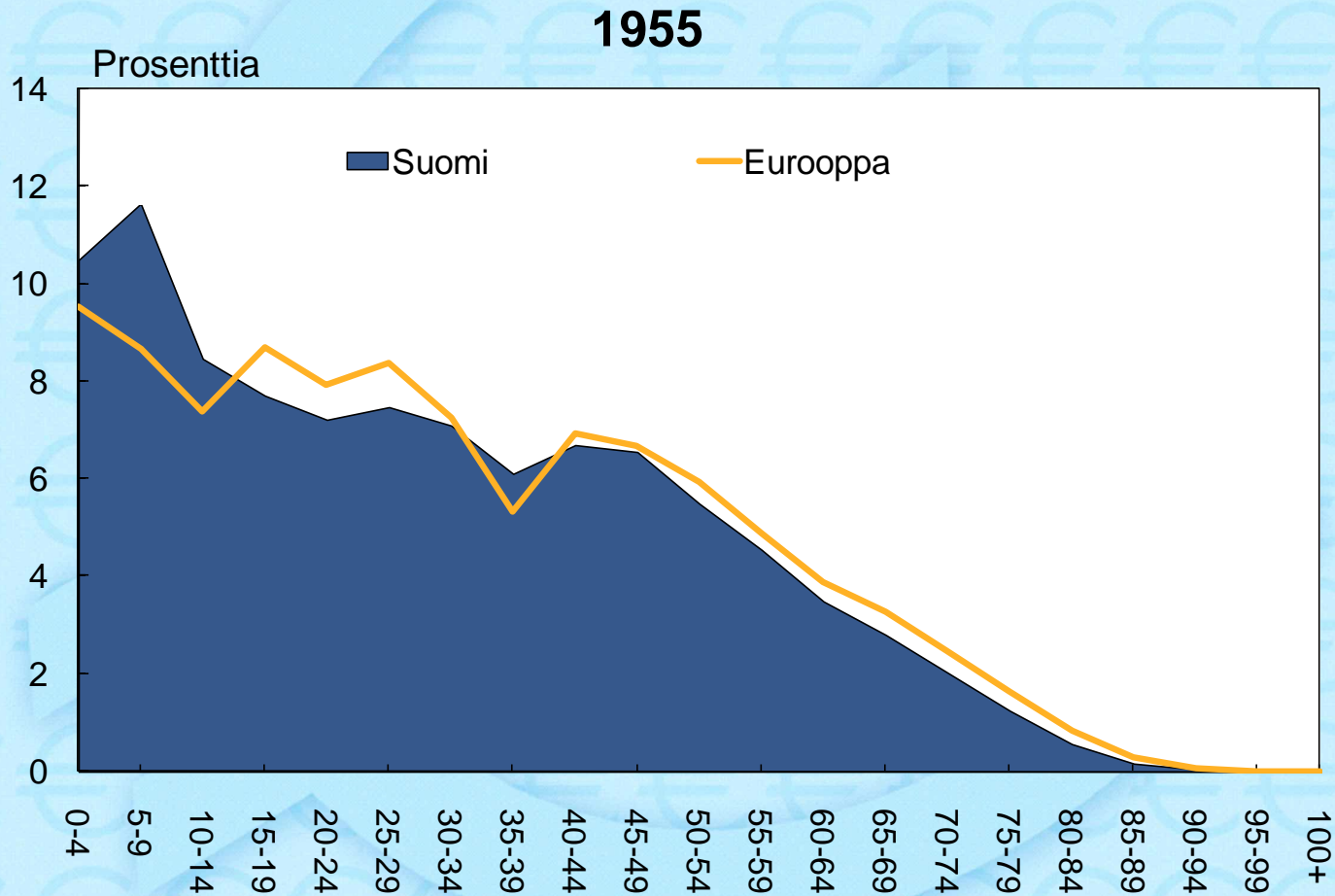
Lähde: Tilastokeskus.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki; sama asia toisesta näkökulmasta

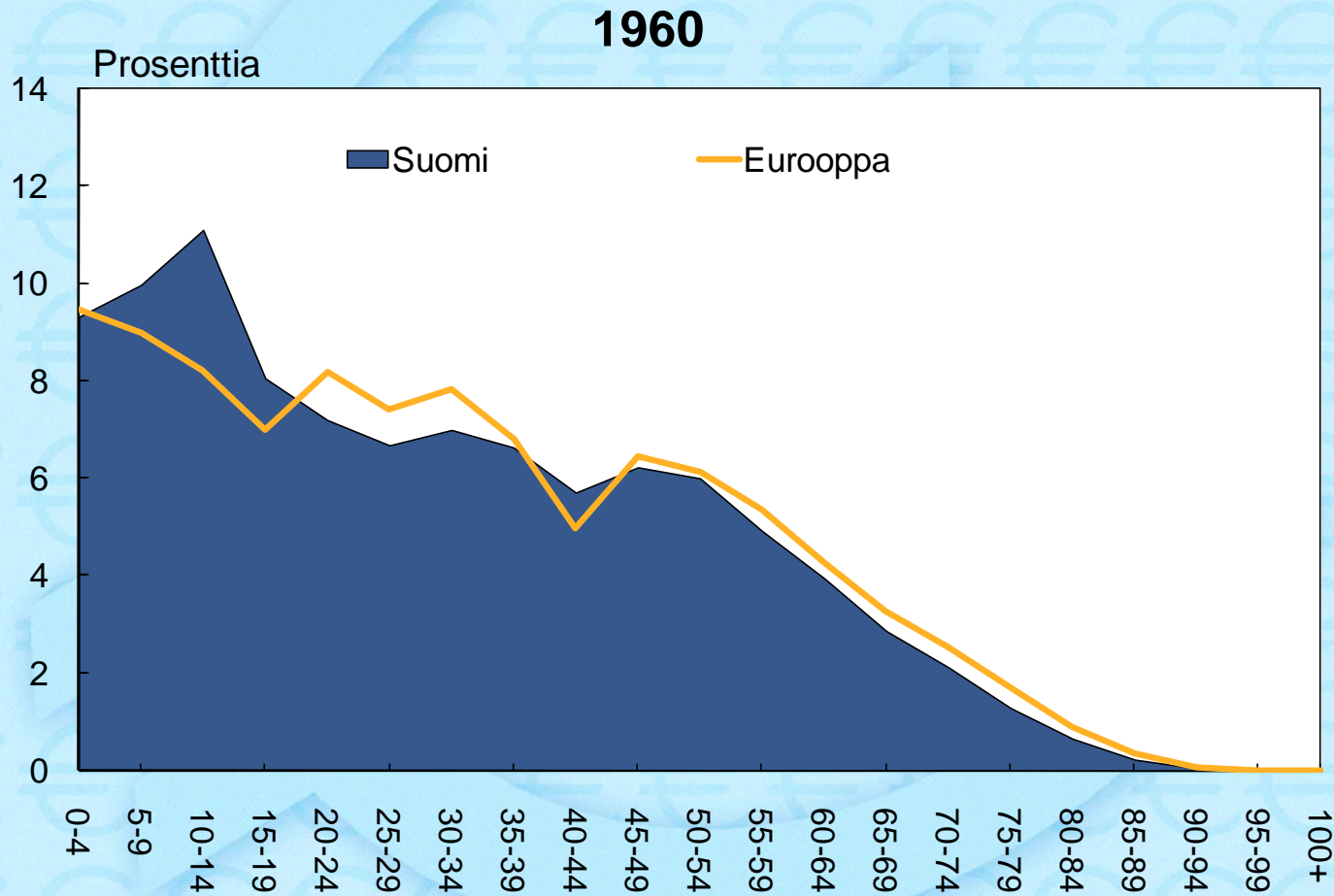
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

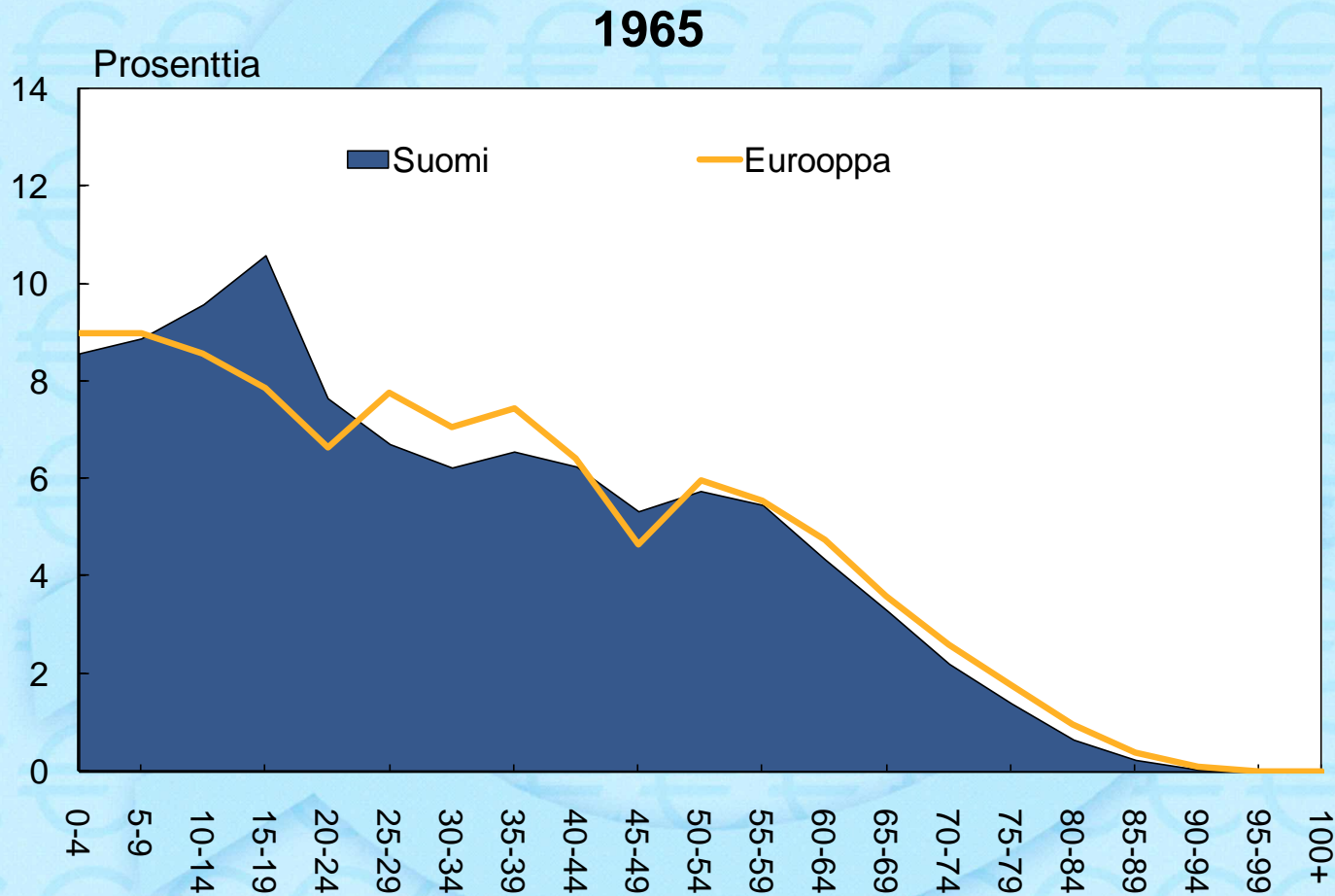
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

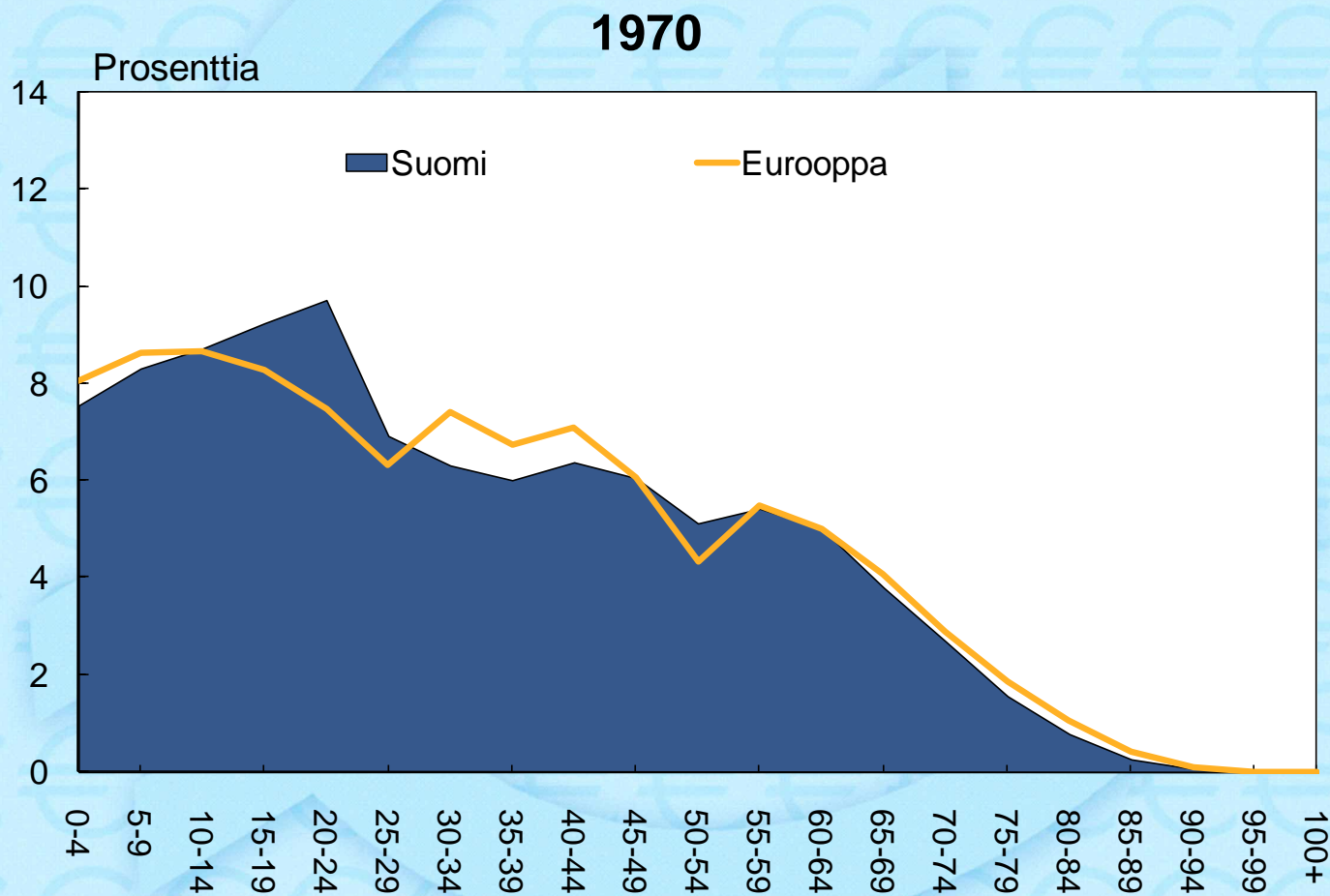
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

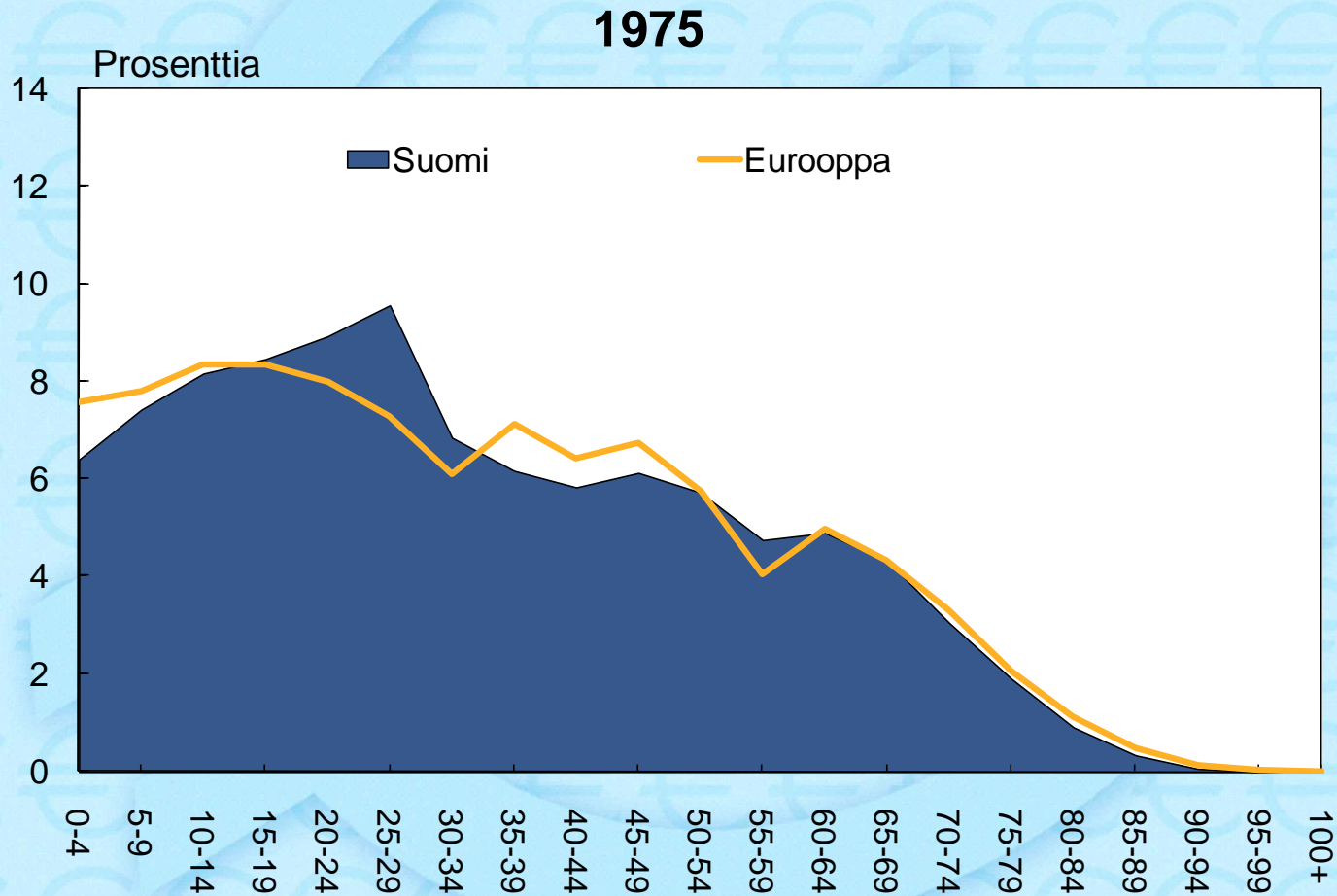
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

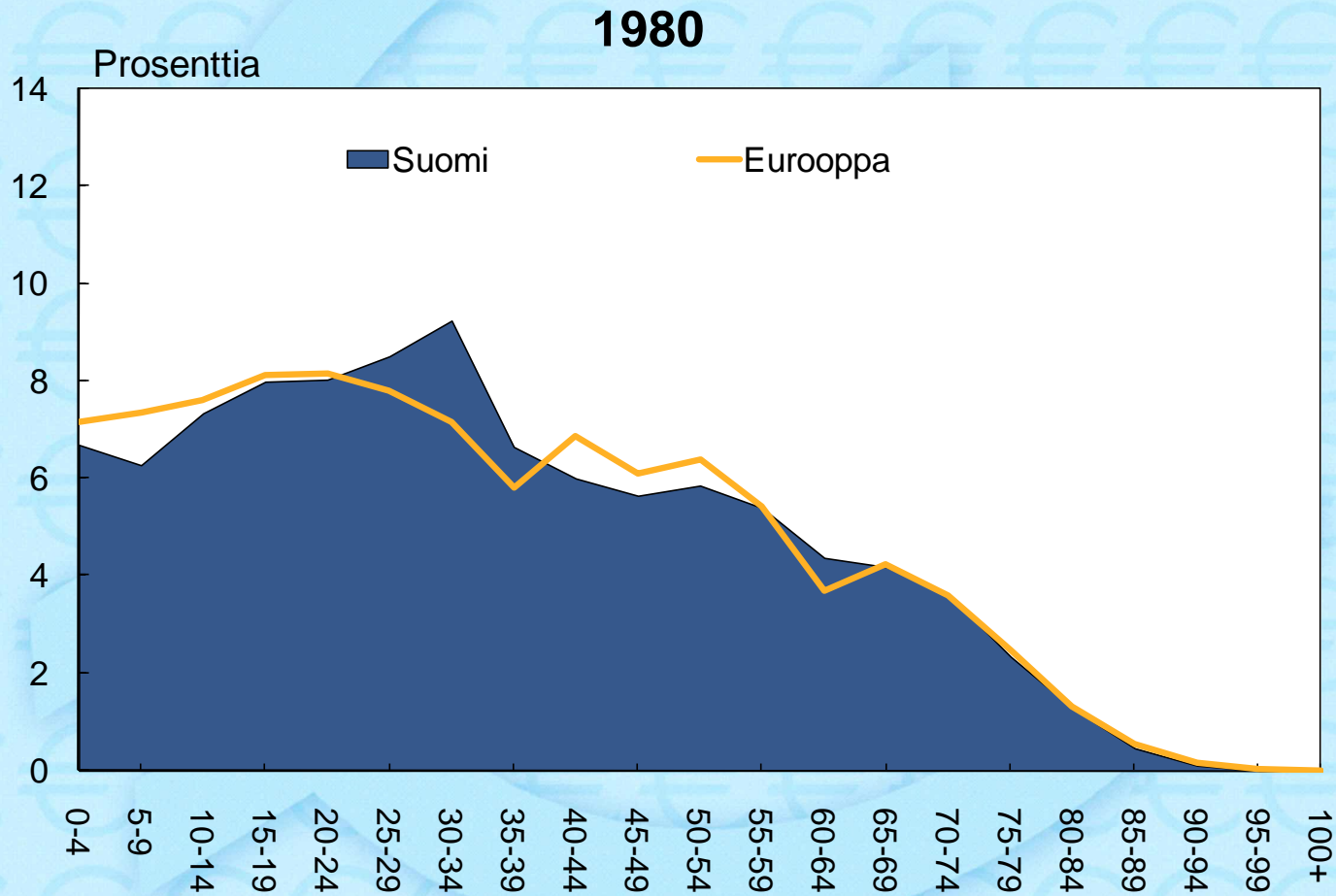
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

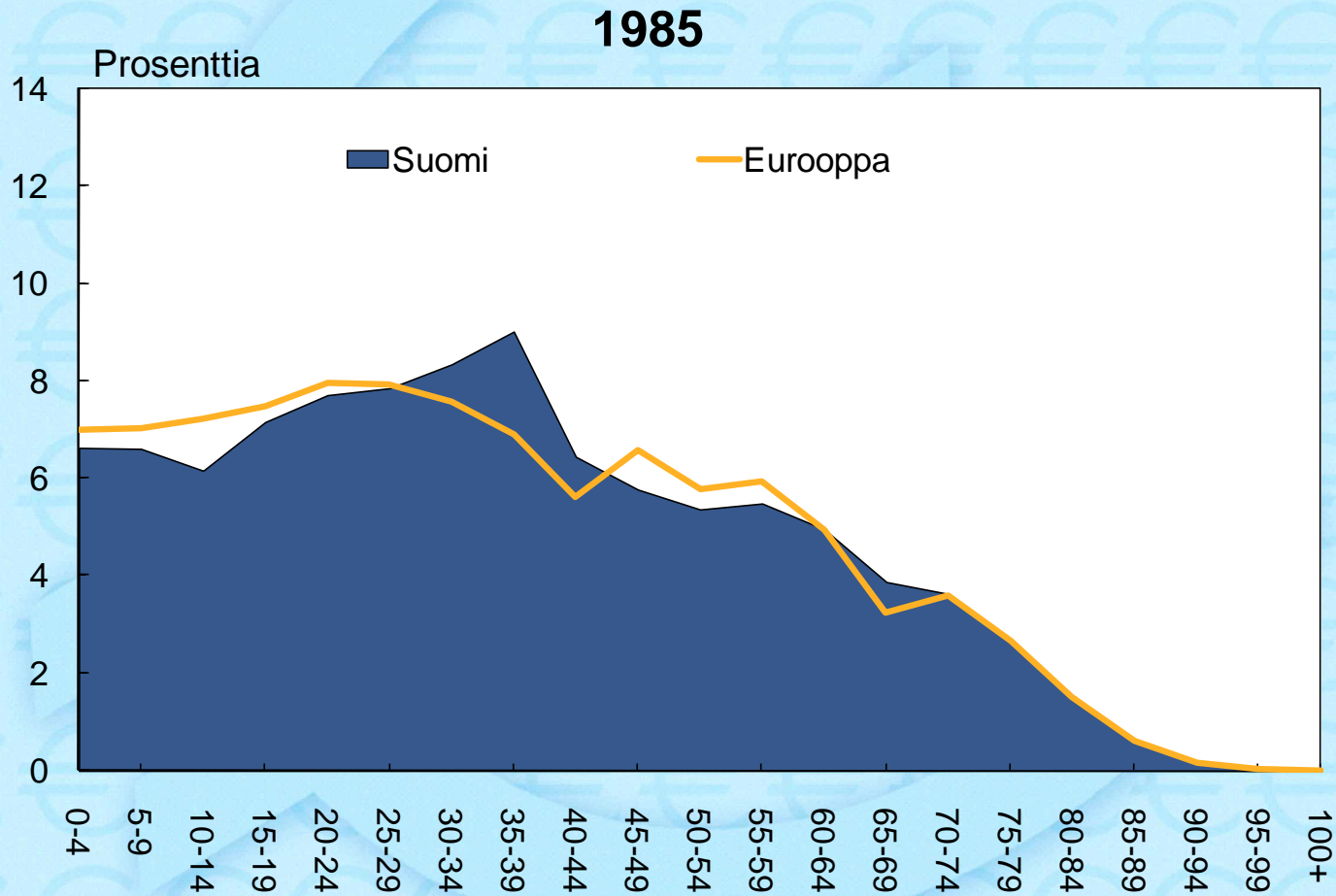
Suurten ikäluokkien pitkä jälki

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

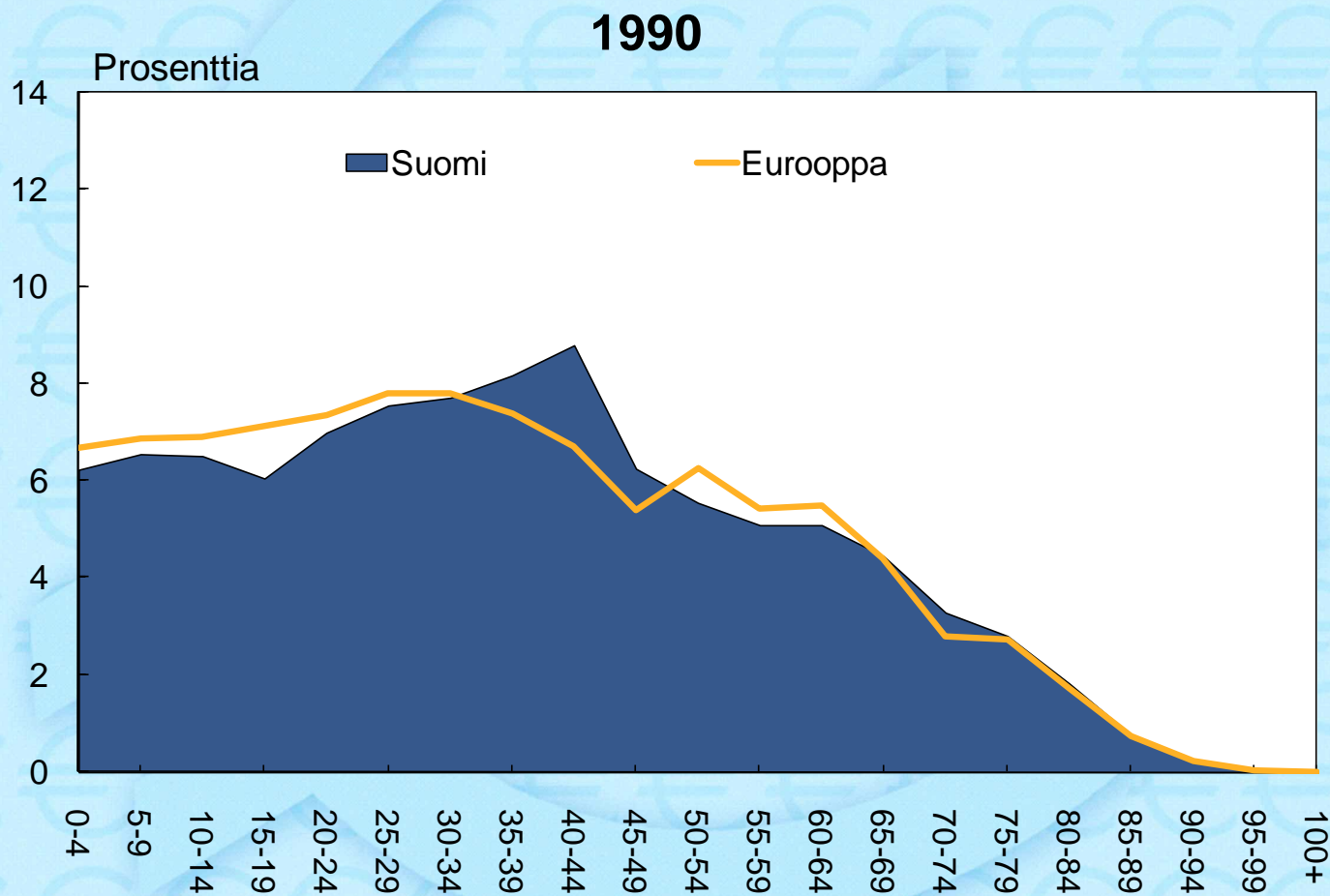

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

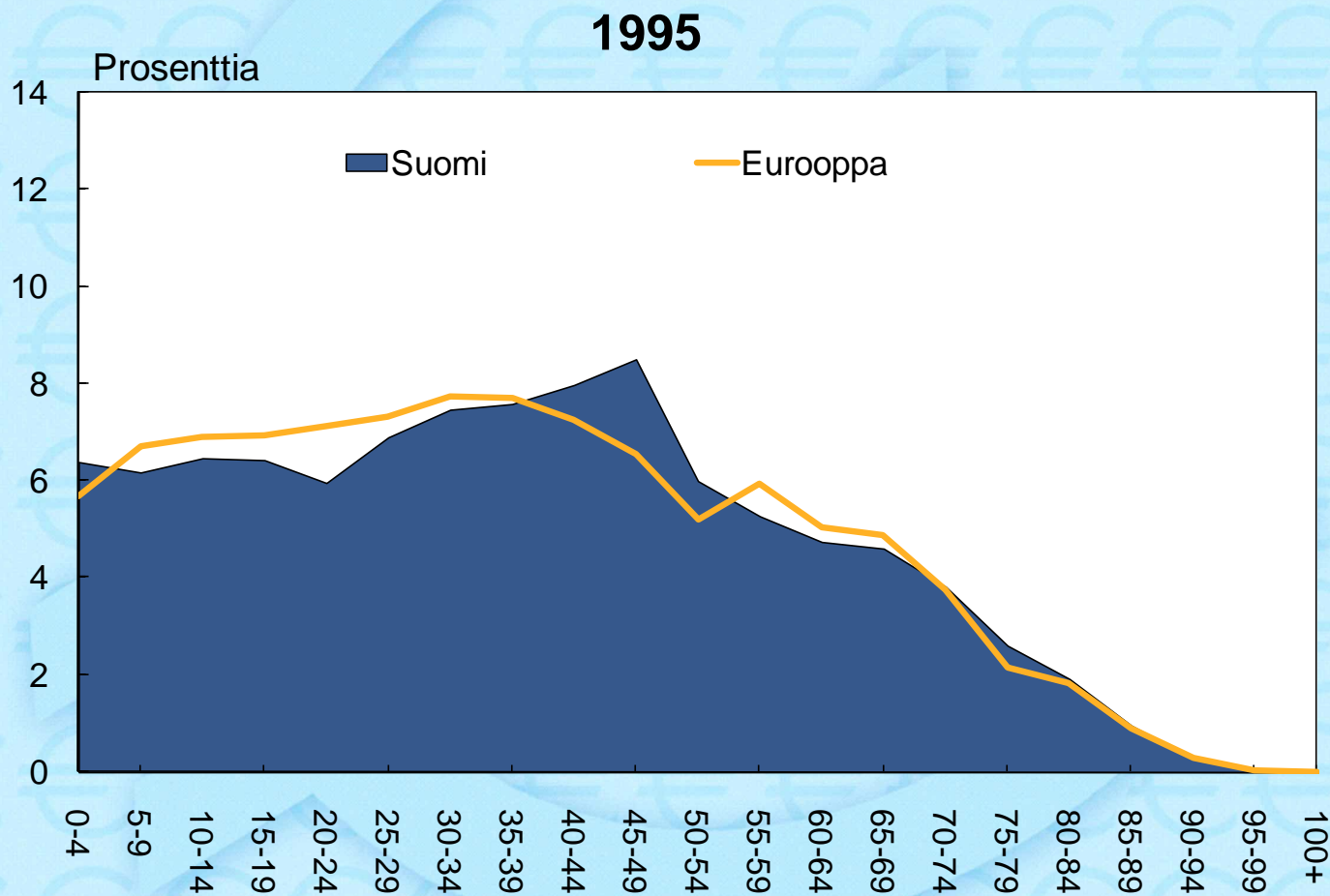
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

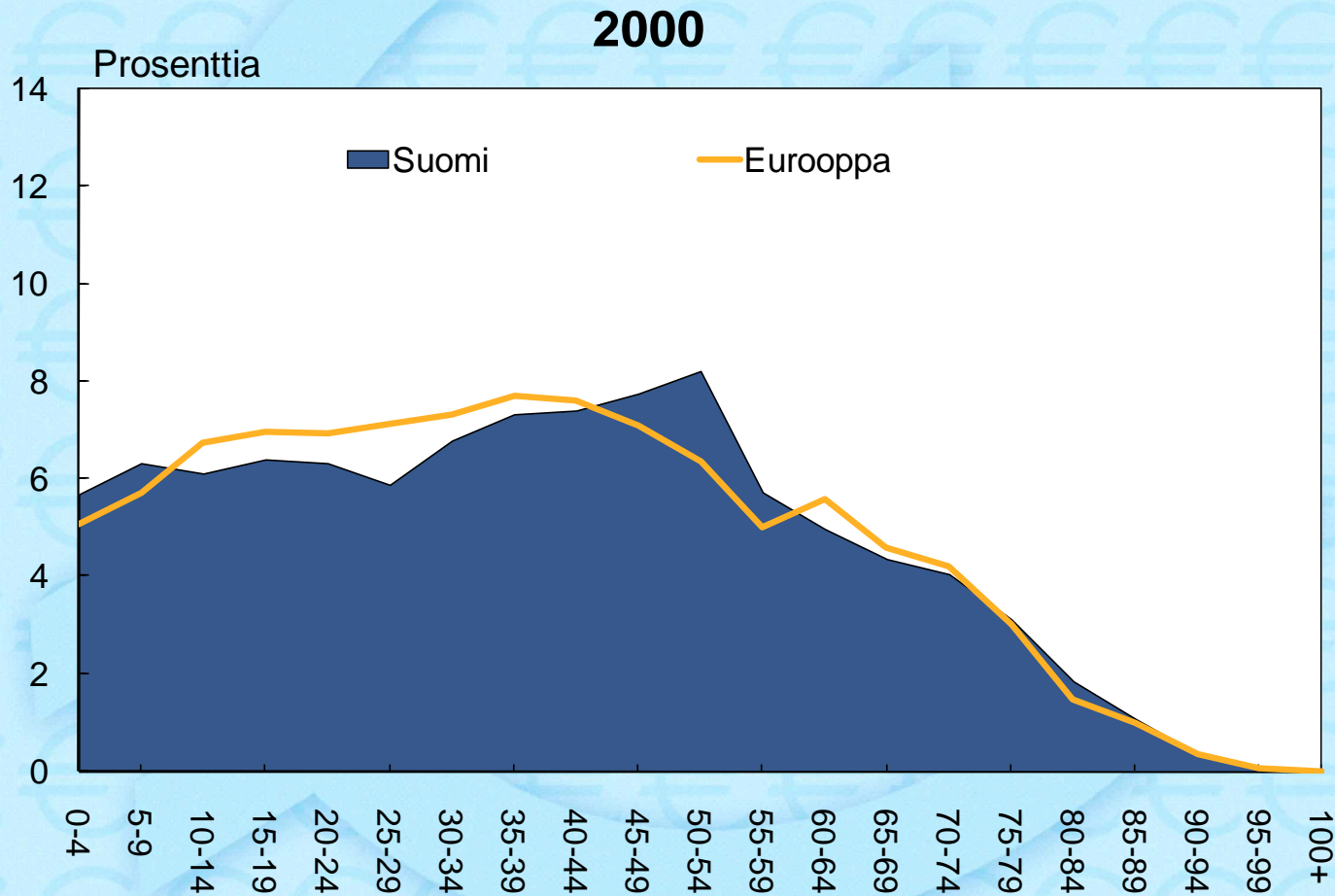
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

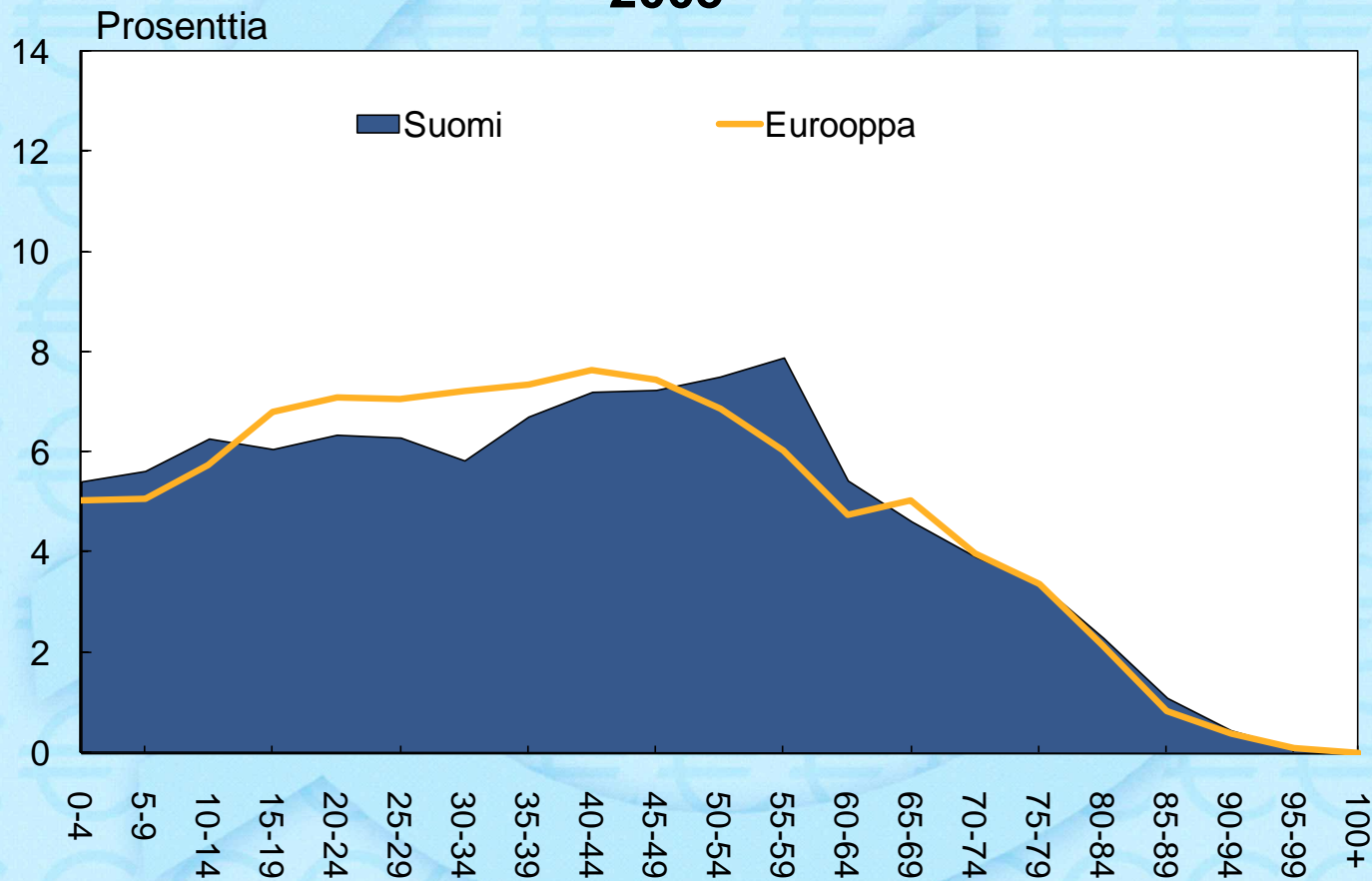
Suurten ikäluokkien pitkä jälki

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

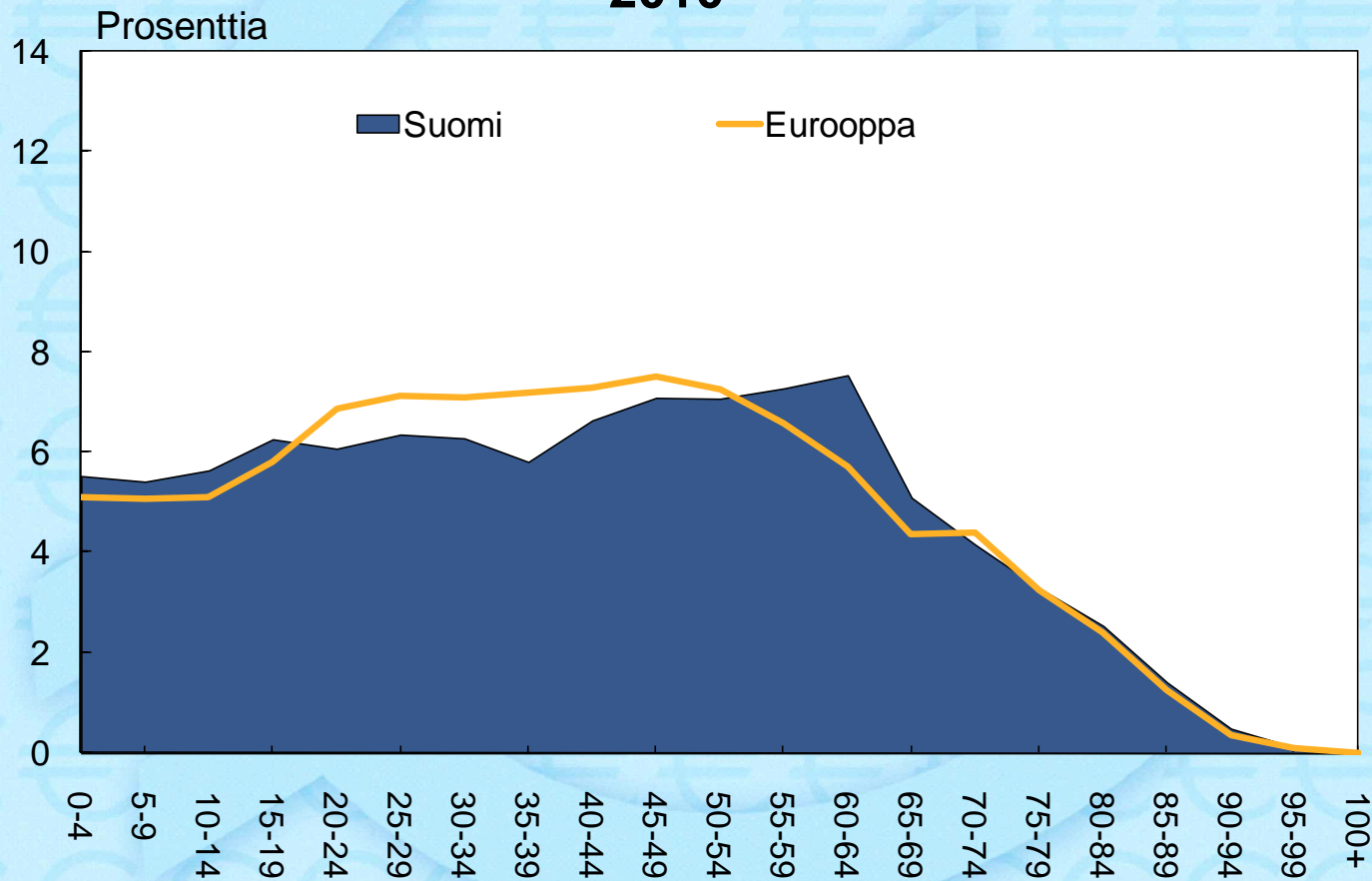
2005

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

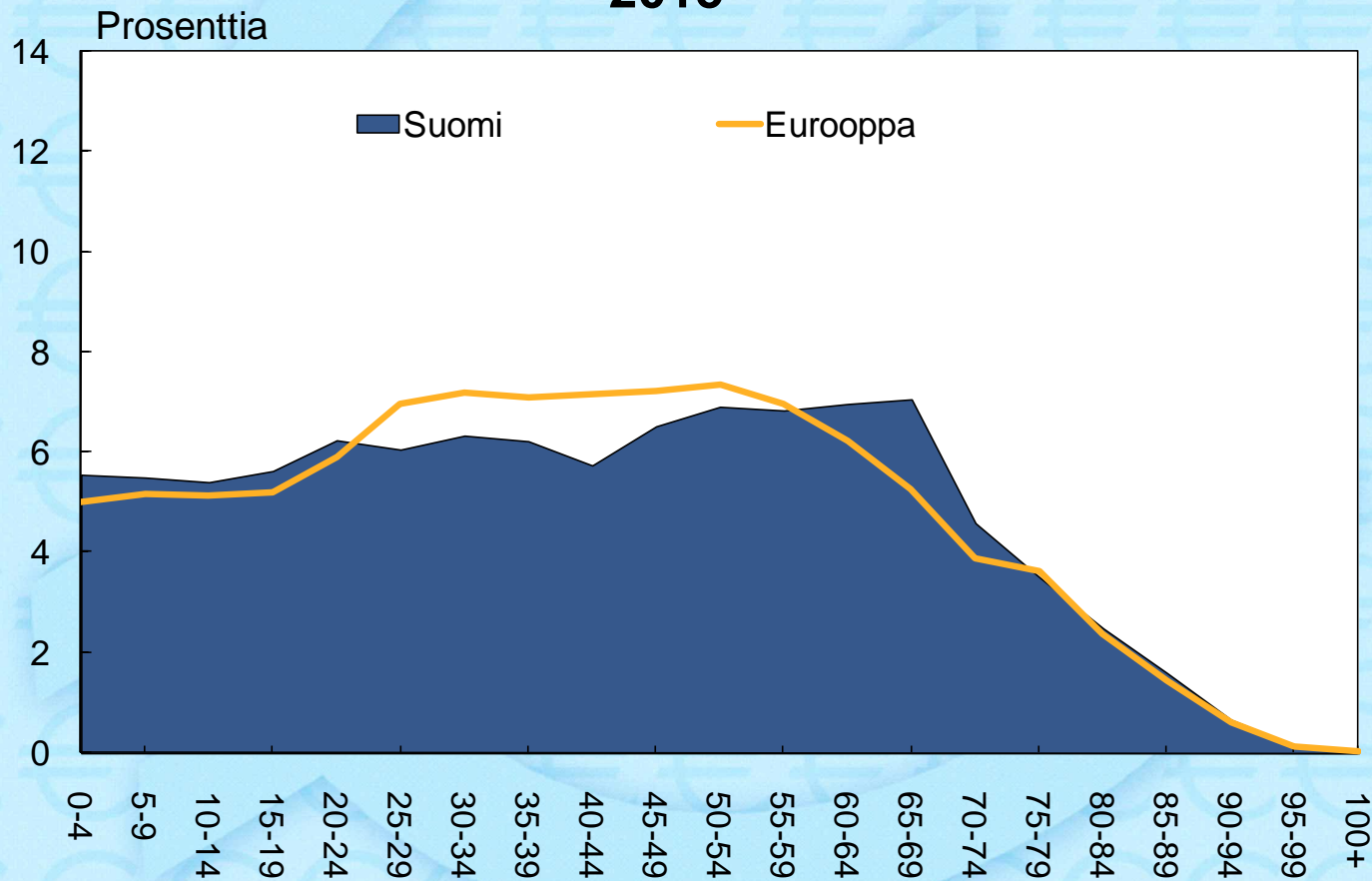
2010

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

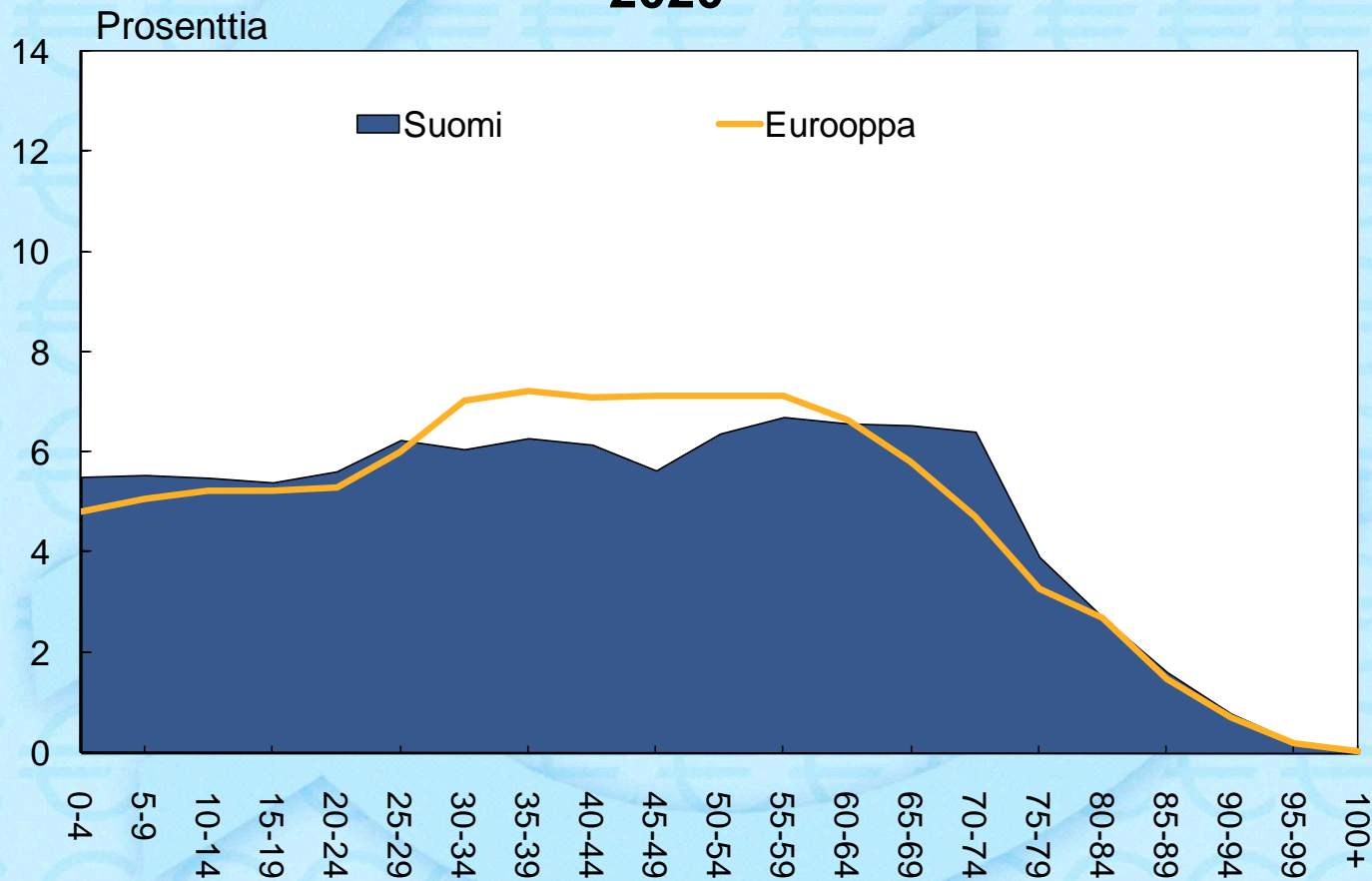
2015

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

2020

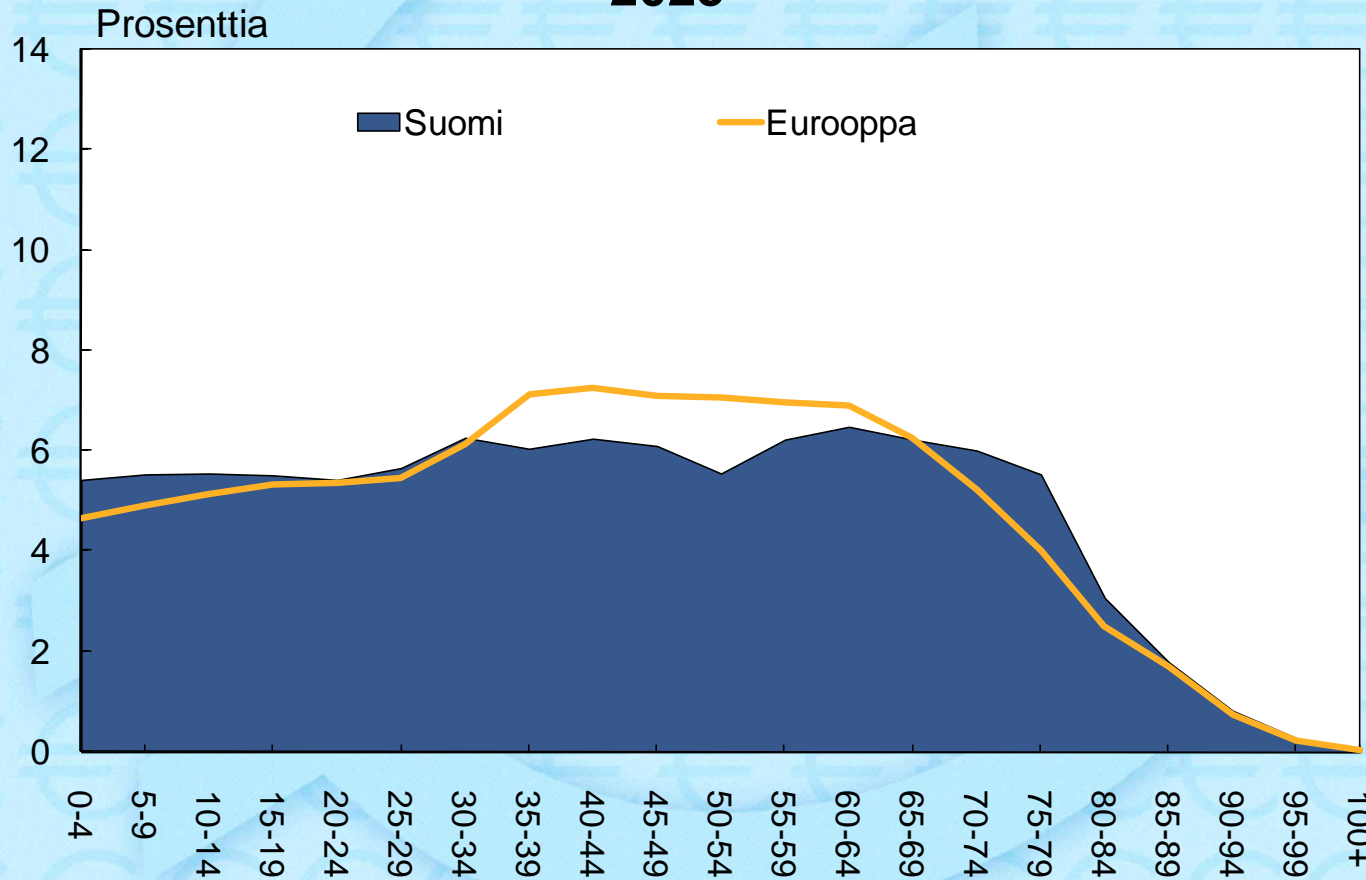

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

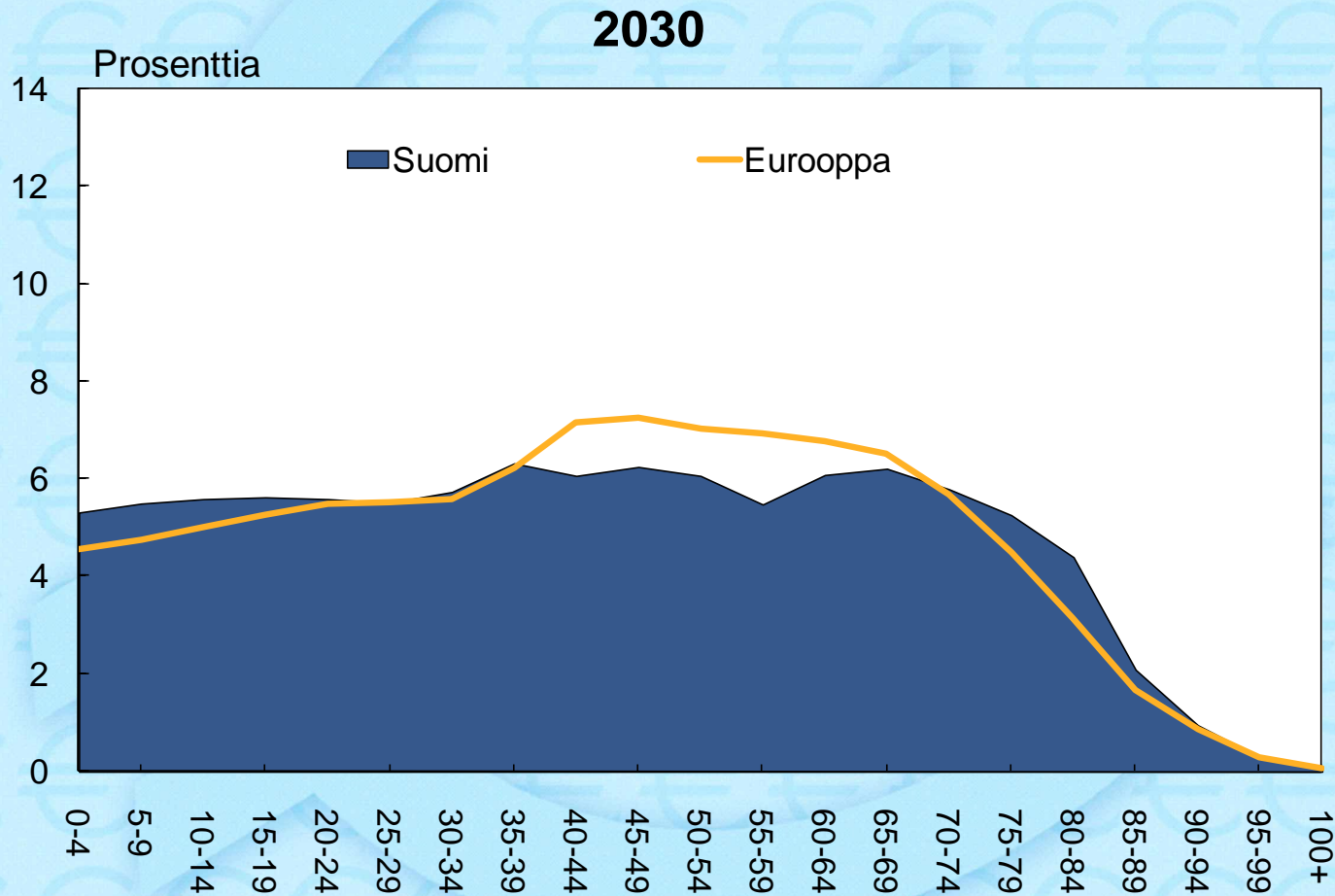
Suurten ikäluokkien pitkä jälki

2025

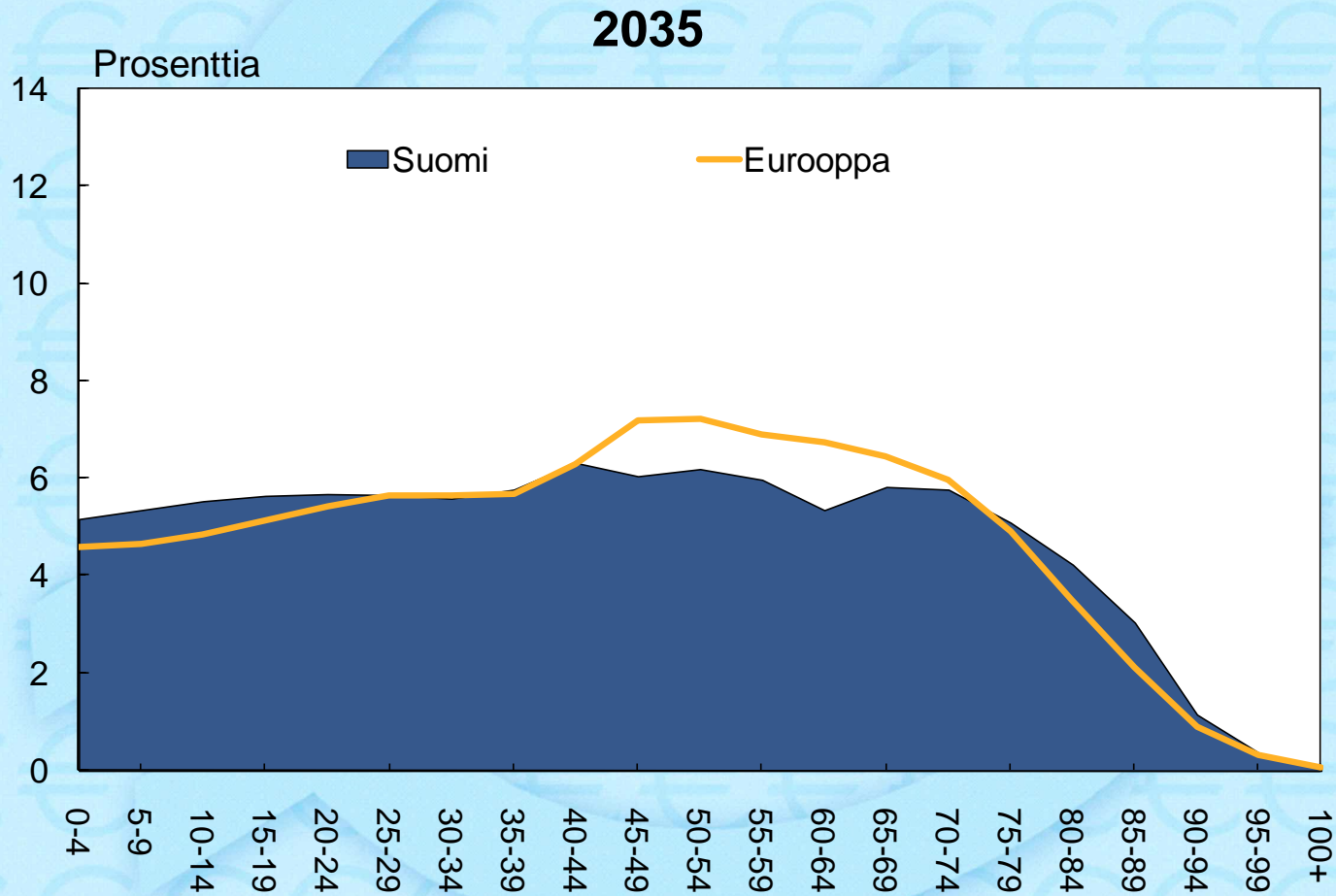
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

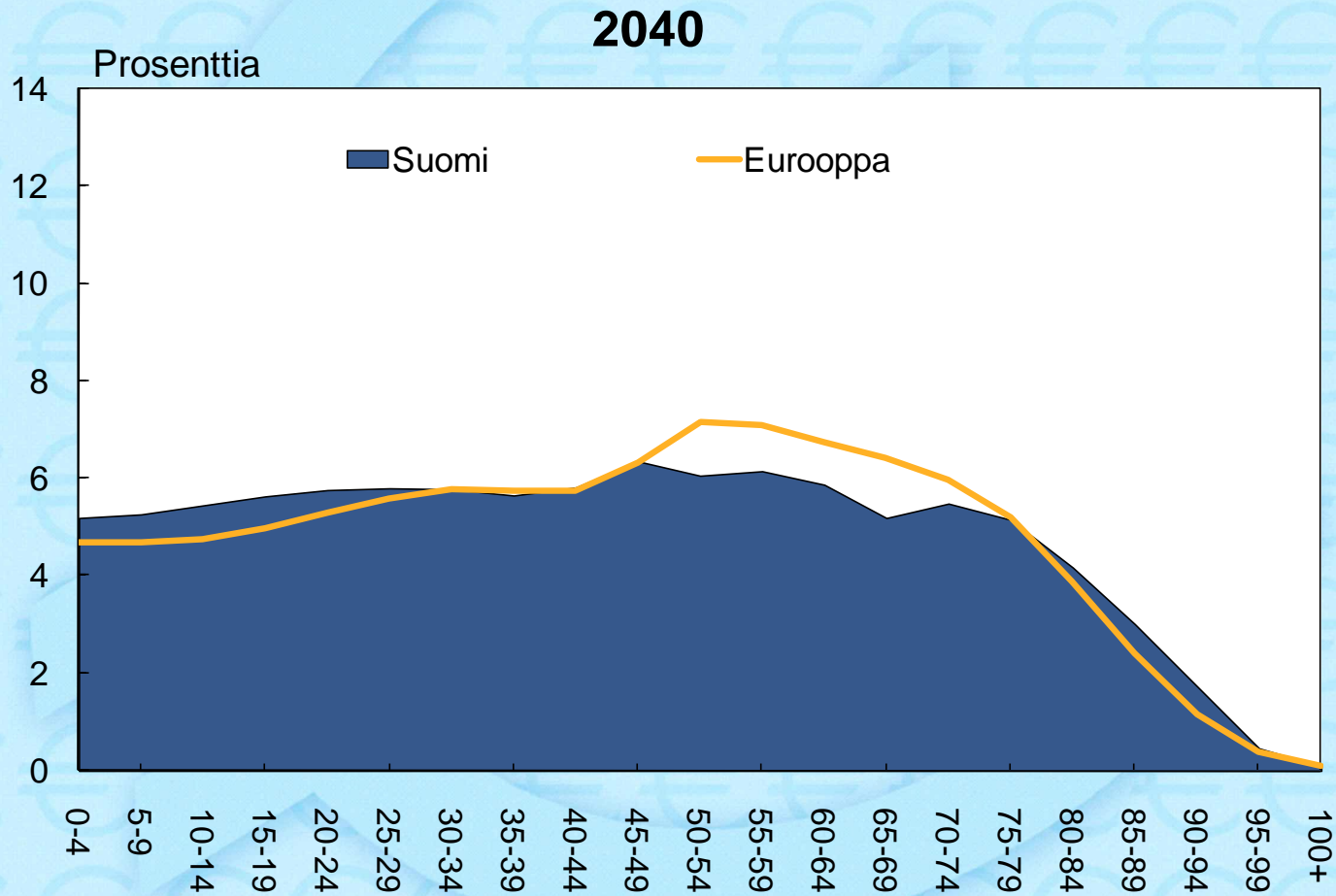
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

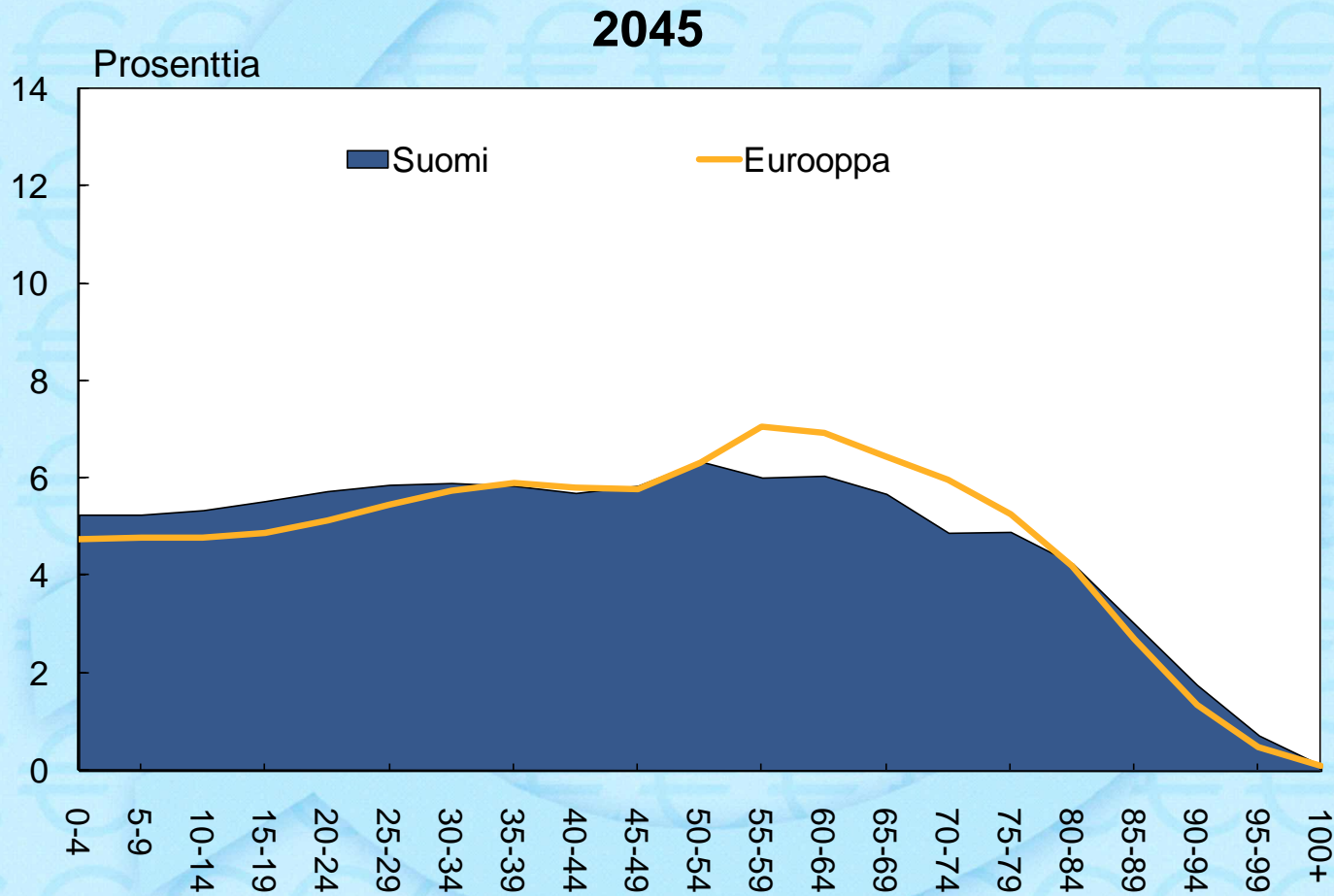
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

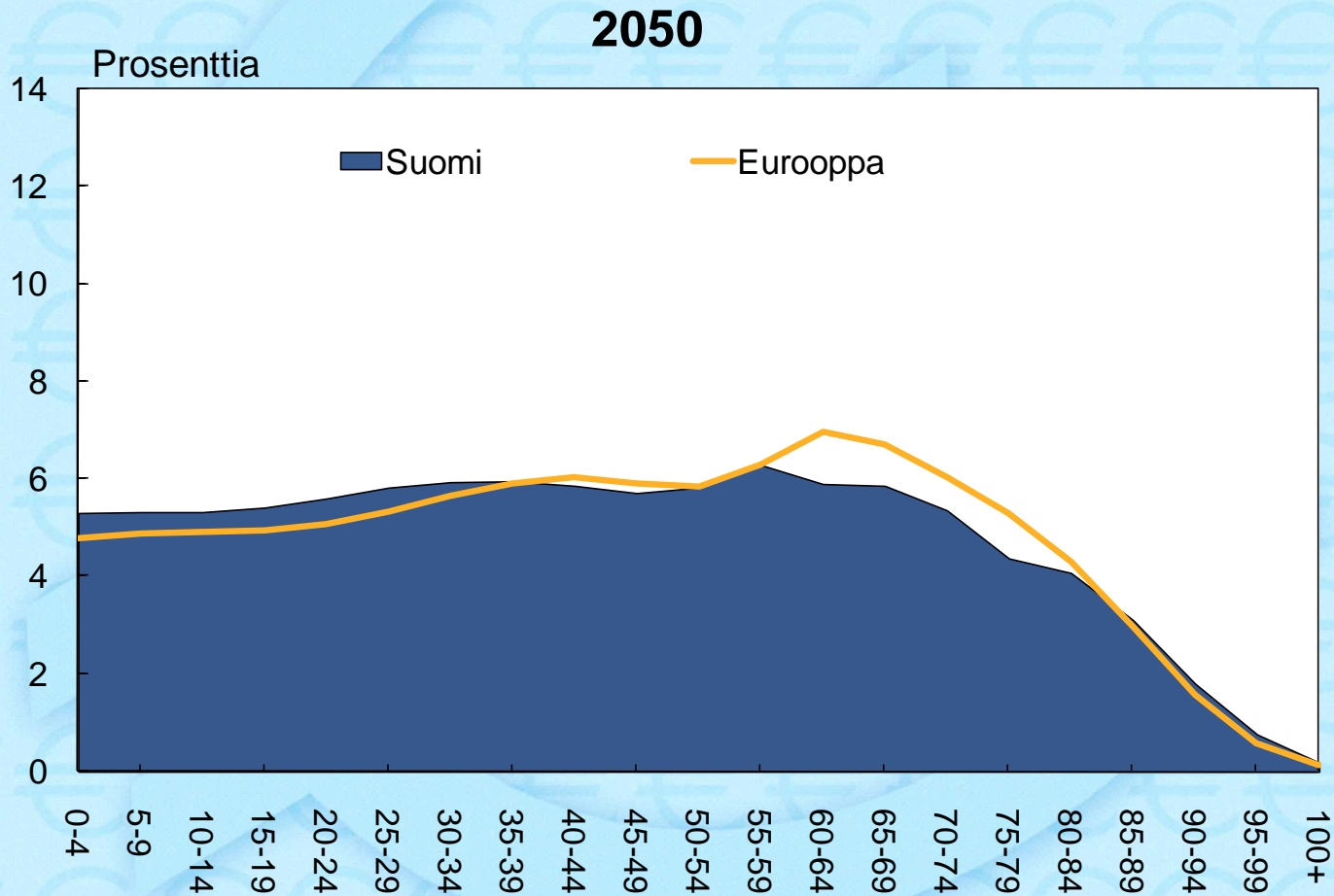
Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

Suurten ikäluokkien pitkä jälki

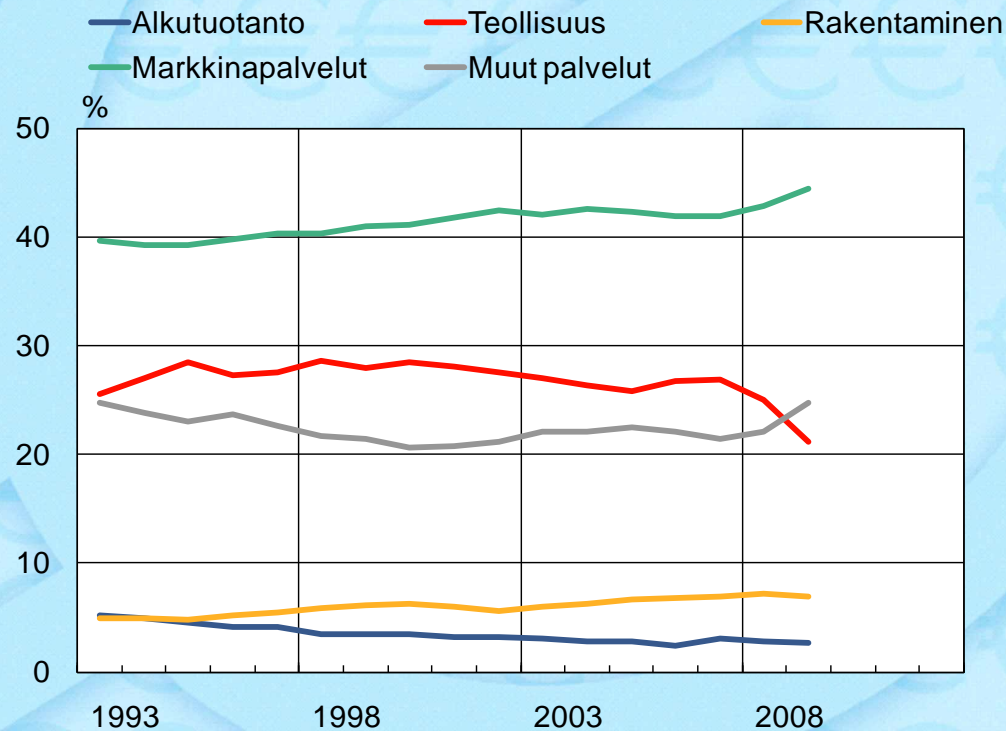

Lähde: Yhdistyneet kansakunnat.

[Takaisin](#)

Toimialojen osuus talouden käypähintaisesta arvonlisäyksestä

Toimialojen osuus talouden käypähintaisesta arvonlisäyksestä

Lähde: Tilastokeskus.

Tuotantorakenteen muutos luo uhkia

- ◆ ***Teollisuusvaltaisuus tukenut talouden tuottavuuden kasvua taloudessa***
- ◆ ***Globaalin taantuman myötä teollisuustuotanto ja tavaravienti supistuneet tuntuvasti***
- ◆ ***Osa muutoksista voi jäädä pysyväksi***
  - Uhka: korkean tuottavuuden/arvonlisäyksen alojen osuus pienenee
- ◆ ***Ikääntyminen jatkossa lisähaaste***
  - Uhka: matalan tuottavuuden/arvonlisäyksen alojen osuus kasvaa

Mistä kasvun eväät?

Mistä kasvun eväät? - Tavoitteet

- 1) *Kasvun perustaa vahvistettava***
- 2) *Suomalaisen tuotannon kilpailukykyä parannettava***
- 3) *Julkisen talouden rahoituksen kestävyys turvattava***

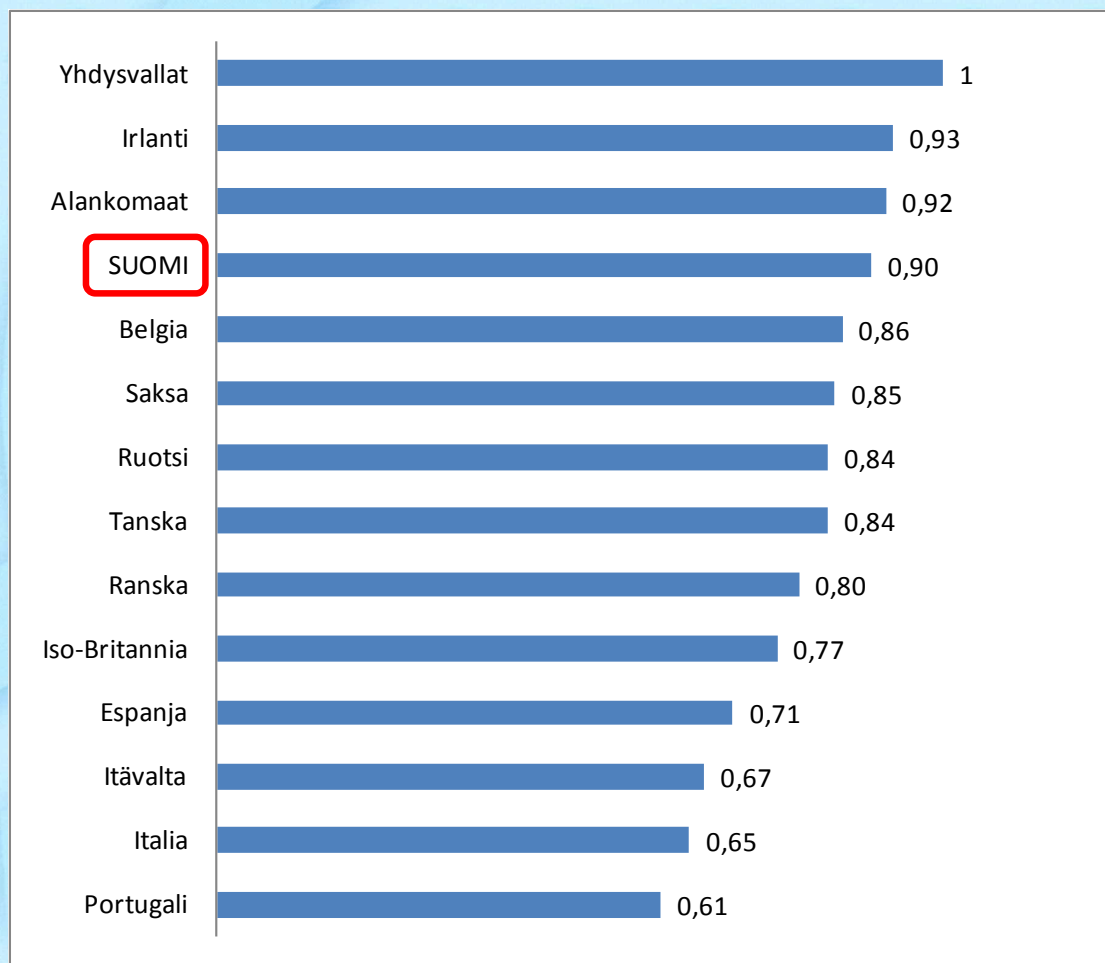
Mistä kasvun eväät? – Uudistuva Suomi

- ◆ ***Talouden rakenteita uudistetaan ennakkoluulottomasti***
  - Työuria pidennetään alusta ja lopusta ja haetaan ratkaisuja työurien keskeytymiseen.
  - Riittävästä kilpailusta pidetään huolta eri markkinoilla
- ◆ ***Julkinen talous määrätietoisesti kestäväälle pohjalle***
  - Eri uudistuksilla nostetaan peruspalvelujen tuottavuutta
- ◆ ***Kilpailukyvyn ylläpitäminen yhteinen tavoite***
  - Yhteinen näkemys palkkakehyksestä ja paikallinen sopiminen palkanmuodostuksen lähtökohtina

Kasvun perustan vahvistaminen

- ◆ ***Talouden ja elintason kasvu syntyy työpanoksen kasvusta ja työn tuottavuuden kasvusta.***
- ◆ ***Väestön ikääntyminen uhkaa vähentää työpanosta voimakkaasti.***
- ◆ ***Talouden ja elintason kasvua täytyy hakea työn tuottavuuden kasvusta.***
- ◆ ***Teknologian kehitys; uudet reseptit ja ideat, ovat ratkaisevin tuottavuuden kasvun lähde.***

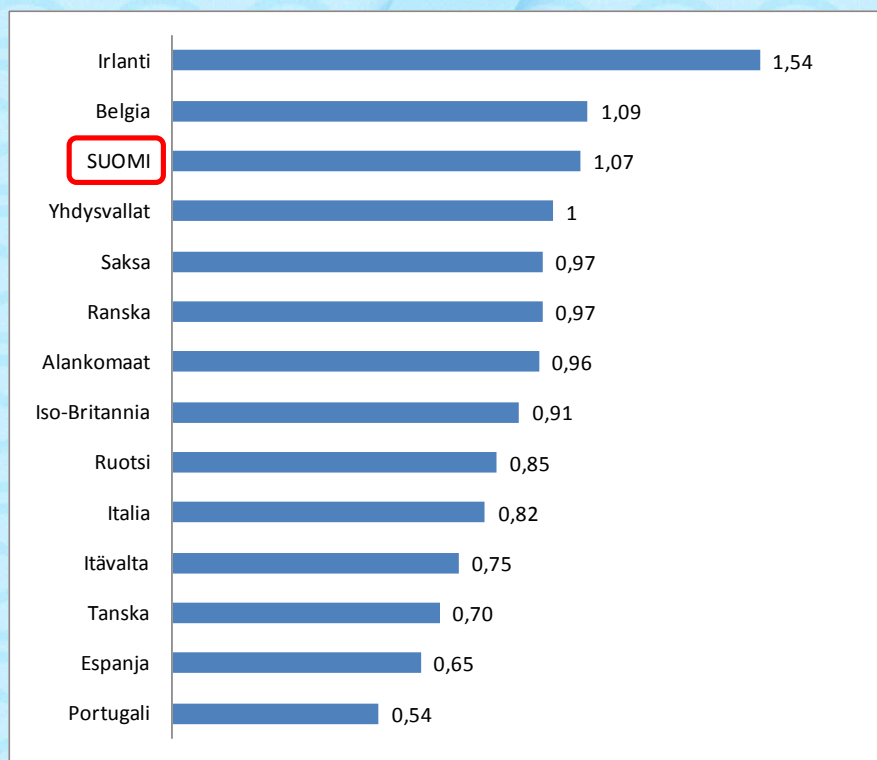
Kokonaistuottavuuden taso eri maissa - yrityssektori

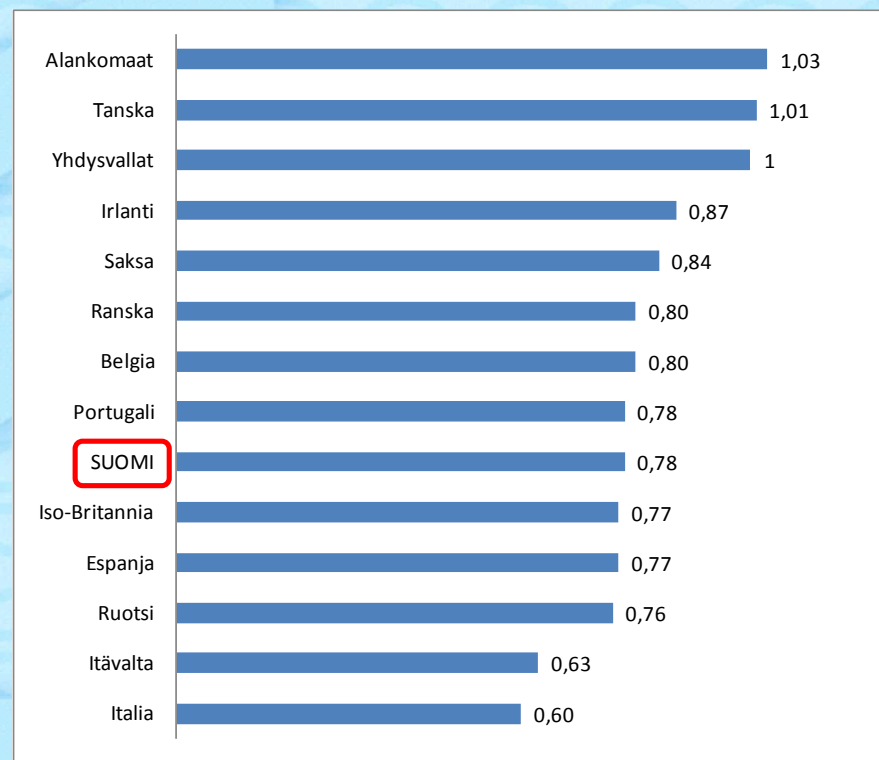
Lähde: O'Mahony & Timmer (2009)

Kokonaistuottavuuden taso eri maissa – teollisuus (pl. ICT) ja yksityiset palvelut

Teollisuus ilman ICT-aloja

Yksityiset palvelut

Lähde: O'Mahony & Timmer (2009)

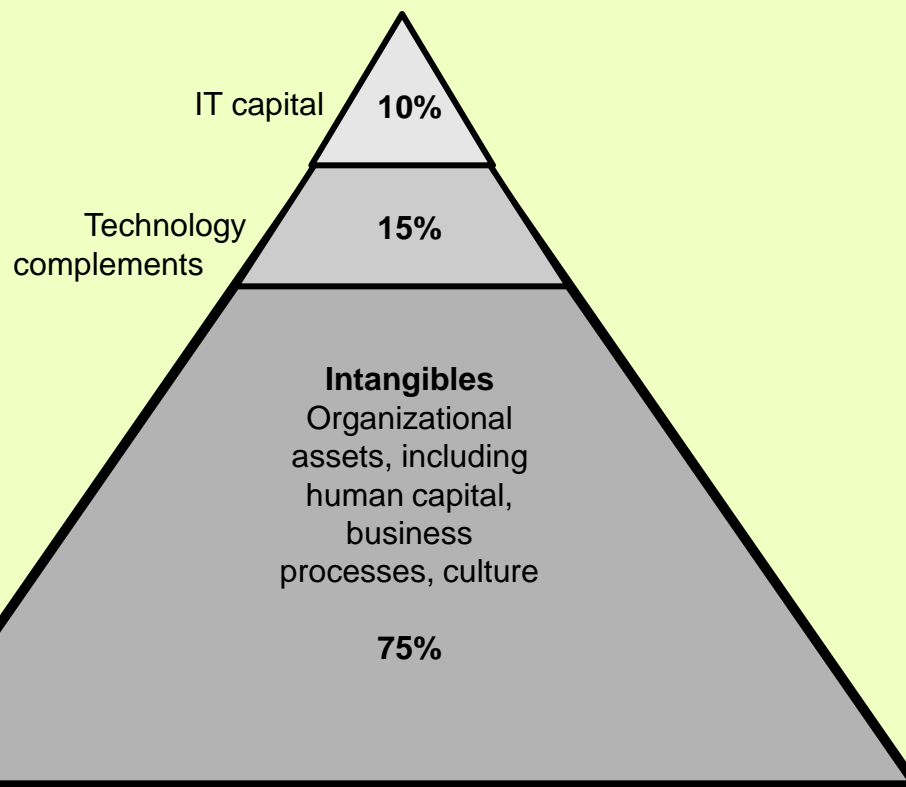
Teknologian kehityksen kolme kanavaa tuottavuuteen

- 1) ***Tuottavuus kohenee uutta teknologiaa edustavien tuotteiden valmistuksessa.***
- 2) ***Tuottavuus kohenee toimialoilla, jotka käyttävät uutta teknologiaa sisältävää pääomaa.***
- 3) ***Tuottavuus kohenee kaikkialla taloudessa, kun***
  - ***1) yritykset,***
  - ***2) julkinen sektori ja***
  - ***3) kotitaloudet******uutta teknologiaa hyödyntäen muuttavat toimintatapojaan ja liiketoimintamallejaan***

Investoinnit organisaatioon ja koulutukseen ICT-investointeja suuremmat

Intangible Assets

Not only do companies spend far more on intangibles than on computers but investors also attach a larger value to these.

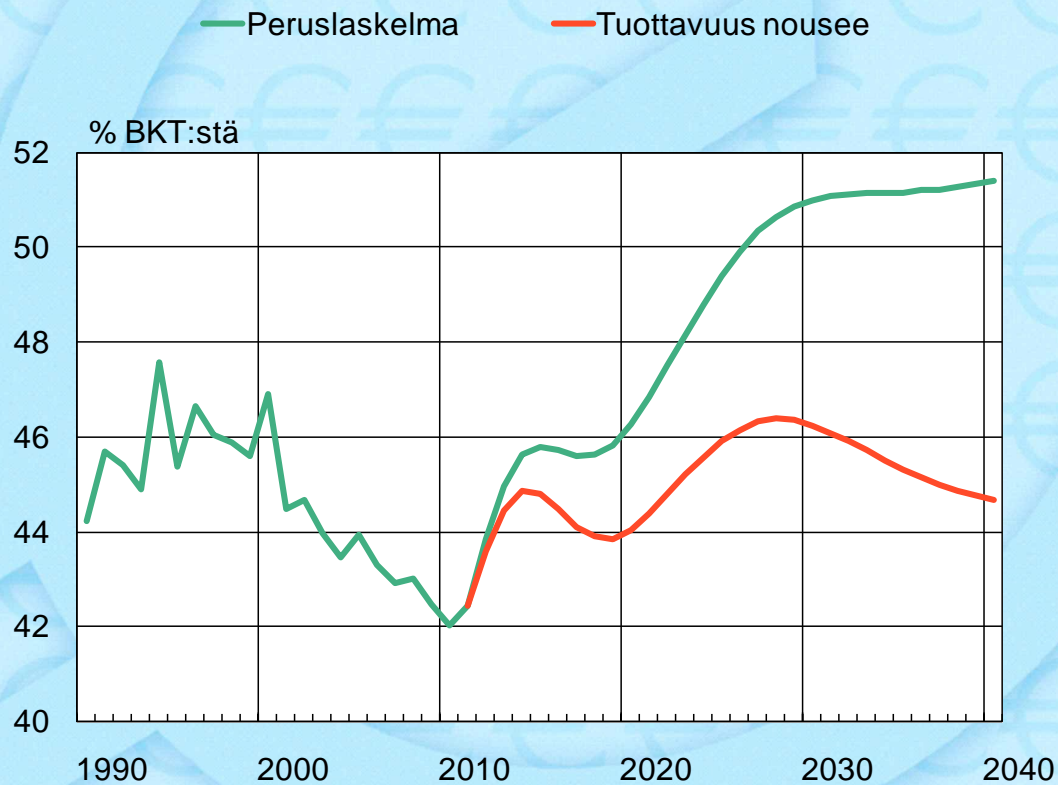
Data: Erik Brynjolfsson and Lorin Hitt

EU:n kolmitahoinen ikääntymisstrategia

- ◆ ***Ikääntymisen julkiselle taloudelle aiheuttamien rahoituspainneiden pienentämiseksi jäsenmaiden tulee***
  - ***pienentää rahoitusvajeita ja vähentää julkisen talouden velkaantuneisuutta,***
  - ***uudistaa talouden rakenteita erityisesti työllisyyden kasvun kohentamiseksi,***
  - ***uudistaa sosiaaliturvajärjestelmien rakenteita etuuksien kasvun rajoittamiseksi.***
- ◆ ***Koska kestävyys on heikentynyt rajusti taantuman myötä, tärkeää edetä kaikilla rintamilla.***

Skenaario: kokonaisveroaste ikääntyvässä Suomessa

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Julkisen talouden tuottavuuden kohentaminen

- ◆ ***Julkisen talouden tuottavuuden kohentaminen pienentäisi tuntuvasti kestävyysongelmaa***
- ◆ ***Tehostaminen edellyttää uusia toimintamalleja***
  - ***Tieto- ja viestintäteknologian tulee olla julkisen talouden strateginen voimavara***
  - ***Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntämällä voidaan parantaa palvelujen laatua ja palvelujärjestelmien tehokkuutta***
  - ***Pysyvä tuottavuuden kohentaminen edellyttää toimenpiteiltä vaikuttavuutta (effectiveness) ja tehokkuutta (efficiency)***

*Tuottavuutta lisäävillä toimilla
voidaan luoda kestävämpi pohja
Suomen hyvinvointipalveluille*